

Višja strokovna šola ACADEMIA Maribor

DIPLOMSKO DELO

Obračunavanje DDV-ja po fakturiranju ali po plačani realizaciji; dileme, priložnosti, nevarnosti

Študentka: Nataša CVIKL

Naslov: Volodjeva ulica 12, 2000 Maribor

Štev. indeksa: 11190122523

Študij: izredni

Program: računovodja

Mentor: mag. Sonja KUHAR

Maribor, november 2008

IZJAVA O AVTORSTVU DIPLOMSKE NALOGE

Podpisana Nataša Cvikl, št. indeksa 11190122523, sem avtorica diplomske naloge z naslovom Obračunavanje DDV-ja po fakturiranju ali po plačani realizaciji; dileme, priložnosti, nevarnosti, ki sem jo napisala pod mentorstvom gospe mag. Sonje Kuhar.

S svojim podpisom zagotavljam, da:

- je predložena diplomska naloga izključno rezultat mojega dela;
- sem poskrbela, da so dela in mnenja drugih avtorjev, ki jih uporabljam v predloženi nalogi, navadna oz. citirana skladno s pravili Višje strokovne šole Academia;
- se zavedam, da je plagiatorstvo – predstavljanje tujih del oz. misli kot svojih lastnih – kaznivo po Zakonu o avtorskih in sorodnih pravicah, UL št. 16/2007 (v nadaljevanju ZASP), prekršek pa podleže tudi ukrepom VSŠ Academia skladno z njenimi pravili.

Skladno z 32. členom ZASP dovoljujem VSŠ Academia objavo diplomske naloge na spletnem portalu šole.

Kraj in datum:

Podpis študenta:

ZAHVALA

Zahvala mentorici gospe mag. Sonji Kuhar za strokovno pomoč pri oblikovanju naloge in nasvete, celotnemu kolektivu Višje strokovne šole ACADEMIA, predvsem ravnateljici gospe mag. Mirjani Ivanuša Bezjak za spodbudo pri pisanju diplomske naloge.

Zahvala velja prijateljici Bjanki Rožman, ki mi je dala na voljo potrebno dokumentacijo za raziskovalni del moje diplomske naloge.

Zahvaljujem se gospe prof. Marjani Barbarič za lektoriranje diplomske naloge.

Največja zahvala pa gre moji družini, atiju Otmarju in mami Jožici ter bratu Leonu s soprogo Mojco, da so verjeli vame in so name ponosni.

Zahvala tudi podjetju MSK-KONTO d.o.o., v katerem sem zaposlena, za strokovno pomoč, potrpežljivost in čas, ki je bil potreben za študij.

Zahvaljujem se tudi vsem neimenovanim, ki so mi v času študija nudili pomoč.

POVZETEK

Davek na dodano vrednost ima zelo velik pomen v podjetništvu in v svetu. Vedno je in bo zelo občutljiva tematika glede na zakone in predpise, saj si le te ljudje različno interpretiramo. Zakon o davku na dodano vrednost je doživel vrsto sprememb, zato sem v diplomski nalogi predstavila davek na dodano vrednost v Sloveniji v skladu z novim Zakonom o davku na dodano vrednost, ki se je začel uporabljati 1.1.2007.

Obračunavanje DDV-ja po fakturiranju in po plačani realizaciji sta dva možna različna načina vodenja DDV knjig. Osnovni način vodenja DDV-ja je DDV po fakturiranju, drugi možen način pa je, v skladu s posebno uredbo, vodenje po plačani realizaciji.

V diplomski nalogi sem raziskovala obračune v različnih obračunskih obdobjih; predstavila in priporočila sem ugodnejše načine, še zlasti dva zgoraj omenjena obračuna DDV-ja. Obračun obsega zbrane podatke enega storitvenega podjetja - mesečne in letne podatke, ugotavljanje prednosti in pomanjkljivosti, dilem in nevarnosti. Davčne evidence omogočajo bolj razvidno poslovanje podjetja. Kvalitetni obračuni mesečnega poslovanja in primerjava dveh načinov obračunavanja DDV-ja nam pomaga, da se lahko pravočasno odločimo za boljši način obračunavanja.

KLJUČNE BESEDE: davek na dodano vrednost, davčna območja, davčne evidence, vrednost po fakturiranju, vrednost po plačani realizaciji

SUMMARY

A value added tax is of big importance in business and in the world. It has been a very touchy theme because laws and regulations are often understood in different ways. The law of a value added tax has been often changed. In my diploma work I am presenting it as it is used in Slovenia according to the new Law of a value added tax, which has been in force since 1st January 2007.

Keeping regular accounts of a value added tax according to invoicing and to the paid realization are two possible different ways of keeping books of a value added tax. The basic way of keeping regular accounts of a value added tax is the one connected with invoicing; the second way, which is connected with the paid realization, is possible in accordance with a special decree.

In my diploma work I have been researching balances according to different balance periods; I have presented and recommended more advantageous balances, especially the two ways of keeping regular accounts of a value added tax which I have mentioned above. A balance contains collected information of one service firm – monthly and annual information, finding out advantages and disadvantages, dilemmas and dangers. Tax evidences enable more transparent economic operations. Quality monthly balances and the comparison of the two ways of keeping regular accounts of a value added tax help us to decide in time for a better keeping regular accounts.

KEY WORDS: a value added tax, tax fields, tax evidences, a general regulation of a value added tax according to the invoicing, a special regulation of a value added tax according to the paid realization.

Kazalo vsebine

1. UVOD.....	8
1.1. Opredelitev obravnavane zadeve.....	8
1.2. Namen, cilji in osnovne trditve.....	9
1.3. Predpostavke in omejitve	11
1.4. Predvidene metode raziskovanja	11
2. UVODNA POJASNILA DDV-ja.....	12
2.1. Kaj je davek na dodano vrednost.....	12
3. PRAVNA UREDITEV DDV-ja.....	14
4. SPREMEMBE V ZDDV PO VSTOPU SLOVENIJE V EU	15
4.1. Slovenija v Evropski enotni carinski uniji.....	17
4.1.1. Pretok blaga v EU	18
4.2. Novi pojmi in izrazi v zvezi z DDV-jem.....	20
4.2.1. Davčna območja, določena po 1. členu ZDDV-1	20
4.2.2. Spremembe pojmov na področju uvoza in izvoza (9. in 11. člen ZDDV-1).....	21
4.2.3. Kdo so davčni zavezanci (5. člen ZDDV-1).....	21
4.2.3.1. Obveznosti davčnih zavezancev v Sloveniji (32. in 33. člen ZDDV-1).....	22
4.2.4. Identifikacijska številka za DDV (79. člen ZDDV-1)	22
5. OBRAČUN DDV-ja.....	26
5.1. Davčne evidence (85. in 86. člen ZDDV-1).....	26
5.1.1. Knjiga P-RAČ (56. člen ZDDV-1).....	26
5.1.2. Knjiga I-RAČ (56. člen ZDDV-1).....	27
5.1.3. Knjiga P-RAČ-P (56. člen ZDDV-1)	28
5.1.4. Knjiga I-RAČ-D (56. člen ZDDV-1)	28
5.1.5. Evidenca o vstopnem davku na dodano vrednost pri uvozu blaga (E-UVOZ)	29
5.1.6. Ostale evidence.....	29
5.1.7. Obrazec DDV-O	30
6. POSEBNA UREDITEV ZDDV-O; OBRAČUN DDV-ja PO PLAČANI REALIZACIJI..	31
6.2. POSREDOVANJE PODATKOV DDV-O PO PLAČANI REALIZACIJI.....	38
6.2.1. Kako sestaviti prvi obračun DDV-ja po plačani realizaciji.....	38
6.2.3. Obrazec DDV-O	40
6.2.4. Osnovni sistem plačane realizacije – shema.....	41

6.3. Prenehanje uporabe posebne ureditve	42
7. PRIMERJAVA VODENJA DDV-ja PO FAKTURIRANJU IN PO POSEBNI UREDITVI, PO PLAČANI REALIZACIJI NA PRAKTIČNEM PRIMERU STORITVENEGA PODJETJA X	44
7.1. Letni obračun DDV-ja po fakturiranji realizaciji storitvenega podjetja X.....	44
7.2. Letni obračun DDV-ja po plačani realizaciji podjetja X.....	45
7.3. Prednosti obračuna DDV-ja po fakturiranju in po plačani realizaciji	46
7.4. Pomanjkljivosti oziroma slabosti obračuna DDV-ja po fakturiranju in po plačani realizaciji	46
7.5. Končne ugotovitve ugodnosti za storitveno podjetje X.....	48
8. SKLEP	52
9. UPORABLJENA LITERATURA IN VIRI	55

Kazalo slik

Slika 1: Davčna ureditev prometa blaga in storitev po ZDDV.....	17
---	----

Kazalo tabel

Tabela 1: Prikaz vrste računov glede na status prejemnika.....	16
Tabela 2: Priznavanje vstopnega DDV-ja za obdobje, ko prejmemo dobavo, če imamo račun	27
Tabela 3: Določila glede posebne ureditve obračunavanja DDV-ja po plačani realizaciji za izkazovanje obveznosti ali presežka.....	32
Tabela 4: Prikaz predlaganega sistema obračunavanja davka na dodano vrednost po plačani realizaciji za izdane račune.....	35
Tabela 5: Prikaz predlaganega sistema obračunavanja davka na dodano vrednost po plačani realizaciji za prejete račune	36
Tabela 6: Prikaz davčnih obveznosti po splošni ureditvi	37
Tabela 7: DDV po plačani realizaciji - shema - obračun za eno davčno obdobje.....	41
Tabela 8: Prikaz obveznosti po mesečnih obračunih DDV-ja po fakturirani realizaciji	44
Tabela 9: Prikaz obveznosti po mesečnih obračunih DDV-ja po plačani realizaciji	45

Tabela 10: Prikaz razlik med mesečnimi obveznostmi glede na različnost obračunavanja davka na dodano vrednost	48
---	----

Kazalo prilog

Priloga 1: Prikaz obrazca - Priloge X: Obrazec DDV-O do 31.12.2007 in po 01.01.2008.....	58
Priloga 2: Prikaz obrazca - Priloge X: Obrazec DDV-O po 01.01.2008.....	59
Priloga 3: Prikaz obvestila o začetku uporabe posebne ureditve po plačani realizaciji	60
Priloga 4: Prikaz obvestila o prenehanju uporabe posebne ureditve po plačani realizaciji.....	61
Priloga 5: Prikaz obrazca - Priloge XII: Priloga A k obrazcu DDV-O do 31.12.2007	62
Priloga 6: Prikaz obrazca - Priloge XII: Priloga A k obrazcu DDV-O po 01.01.2008	63
Priloga 7: Knjiga izdanih računov, obračun davka na dodano vrednost po fakturiranju	65
Priloga 8: Knjiga prejetih računov, obračun davka na dodano vrednost po fakturiranju.....	68
Priloga 9: Obrazec DDV-O, mesečni obračun davka na dodano vrednost po fakturiranju.....	69
Priloga 10: Knjiga izdanih računov, obračun davka na dodano vrednost po plačani realizaciji	71
Priloga 11: Knjiga prejetih računov, obračun davka na dodano vrednost po plačani realizaciji	73
Priloga 12: Priloga A k mesečnemu obračunu davka na dodano vrednost po plačani realizaciji	74
Priloga 13: Obrazec DDV-O; mesečni obračun davka na dodano vrednost po plačani realizaciji	75

Kazalo grafov

Graf 1: Pregled letnega obračuna davka na dodano vrednost po fakturiranju in po plačani realizaciji	50
---	----

1.UVOD

1.1. Opredelitev obravnavane zadeve

V diplomski nalogi sem se osredotočila na razliko med vodenjem davka na dodano vrednost po fakturiranju in posebni ureditvi davka na dodano vrednost po plačani realizaciji. Predstavila sem prednosti in slabosti posameznih vodenj, opisala razliko in podala mnenje, kaj je za mala podjetja boljše.

Raziskovalni del diplomske naloge je konkretni prikaz obračuna davka na dodano vrednost po fakturiranju in po plačani realizaciji v storitvenem podjetju X. S primerjavo obračunavanja davka na dodano vrednost sem si pridobila podatke, ki več povedo o končnih primerjavah enega in drugega obračunavanja.

Diplomsko delo sem razdelila na več poglavij. Spremljala sem začetek uveljavitve Zakona davka na dodano vrednost, to je 1. julija 1999, in vse do zadnjih sprememb oz. novosti 1.1.2006, ko so spremenili zakonodajo, dodali člen o davku na dodano vrednost po plačani realizaciji; upoštevala sem tudi zadnje spremembe po 1.1.2008. Dodala sem spremembe, ki nam jih je prineslo področje davka na dodano vrednost po uveljavitvi pogodbe, ki jo je Republika Slovenija podpisala 16. aprila 2003 skupaj z devetimi drugimi državami o pristopu k članstvu Evropske unije. Ta pogodba je začela veljati 1. maja 2004 in s tem dnem je Slovenija postala polnopravna članica skupnega evropskega trga. Za boljše razumevanje mojega raziskovalnega dela sem posebej opisala oba načina vodenja davka na dodano vrednost: po fakturiranju in po plačani realizaciji. V sklepnem delu pa sem predstavila povzetek opravljenega raziskovalnega dela z ugotovitvami glavnih problemov, prednostmi in slabostmi, dilemami, priložnostmi in nevarnostmi.

1.2. Namen, cilji in osnovne trditve

Namen

Namen diplomske naloge je predstaviti obračun DDV-ja po sistemu fakturiranja in posebno ureditev ZDDV po plačani realizaciji. Predstavila sem, kaj sploh DDV je, od kdaj ga v Sloveniji poznamo, omenila določene spremembe, ki smo jih do sedaj srečevali. Osredotočila se na že omenjeno posebno ureditev po plačani realizaciji, na pogoje za vodenje davka na dodano vrednost po tej ureditvi, kako se sestavi obračun in razliko med vodenjem po fakturirani in plačani realizaciji. Na konkretnem primeru podjetja X, kjer sem uporabila enake podatke, sem predstavila obračun davka na dodano vrednost po fakturiranju in po plačani realizaciji. S tem naredila raziskavo oziroma primerjavo med obračuni in ugotovila, kakšen način vodenja je za podjetje ugodnejši. Na koncu sem še omenila, kako je iz sistema vodenja DDV-ja po plačani realizaciji možno izstopiti.

Glavni namen diplomske naloge prikazujem s pomočjo raziskave na konkretnem primeru podjetja X in na podlagi kratke teorije, predstavljam razliko vodenja sistema DDV-ja po fakturiranju in posebne ureditve vodenja DDV po plačani realizaciji ter s to raziskavo ugotoviljam, ali podjetjem vodenje DDV-ja po plačani realizaciji predstavlja dileme, priložnosti ali nevarnosti.

Cilji

Moj cilj v diplomski nalogi je narediti primerjavo vodenja oz. obračunavanja DDV-ja po fakturiranju in DDV-ja po plačani realizaciji. Ugotavljam ali je za podjetja, ki poslujejo na podoben način kot podjetje X, ki ga opisujem, vodenje DDV-ja po plačani realizaciji ugodnejše glede likvidnosti podjetja. S primerjavo obračunavanja DDV-ja po različnih ureditvah želim predstaviti, ali lahko podjetja izboljšajo finančno stanje poslovanja.

Osnovne trditve diplomskega dela

V diplomskem delu je osnovna trditev ta, da je potrebno sistem obračunavanja DDV-ja po plačani realizaciji dobro preučiti, če se to podjetjem obrestuje ali ne.

V računovodskih servisih, kjer tudi vestno opravljam obračune DDV-ja, se je pojavil prvi problem pri obračunavanju DDV-ja po plačani realizaciji takrat, ko mora stranka v svoj knjigovodski oziroma računovodski servis pravočasno in ločeno izkazati kakršnakoli plačila, ki jih bo prejela ali izvedla v zvezi s transakcijami, od katerih bi morali ugotoviti svojo davčno obveznost na podlagi izdanih in prejetih računov.

Tako v moji diplomski nalogi preizkušam hipotezo, da četudi so stranke ažurne, nastanejo pri načinu plačevanja DDV-ja po plačani realizaciji nepredvideni na novo nastali stroški zaradi posebnega načina vodenja obračuna davka na dodano vrednost po plačani realizaciji.

Na primeru podjetja X, ki sem ga vzela pod drobnogled, trdim, da plačevanje oz. obračun davka na dodano vrednost po plačani realizaciji zaradi dodatno nastalih stroškov ne prinaša veliko večje likvidnosti.

Podjetniki in mi, računovodje, se venomer znova sprašujemo, ali način obračunavanja davka na dodano vrednost po plačani realizaciji pomeni boljšo likvidnost, realnost ali pa je le utopija. Zato sem se odločila v svojem diplomskem delu na konkretnem primeru dokazati, da je navidezno ugodnejši položaj zaradi obračunavanja DDV-ja po plačani realizaciji treba podrobneje analizirati, da bi lahko sklepali o dejanskih ugodnostih za podjetje.

1.3. Predpostavke in omejitve

Predpostavljam pravilnost podatkov in virov, ki jih bom v diplomskem delu uporabila. Temo, ki sem jo začela obravnavati že v letu 2006, nadaljujem in predpostavljam, da sem zakonsko izluščila le najpomembnejše z ZDDV vse do danes.

1.4. Predvidene metode raziskovanja

V teoretičnem delu sem na osnovi prebrane literature, navedene v seznamu literature, predstavila zgodovino davka na dodano vrednost in njegovo preoblikovanje do danes s poudarkom na posebni ureditvi DDV po plačani realizaciji.

Preučila sem zbrane podatke na podlagi obstoječe dokumentacije podjetja X glede vodenja DDV po fakturiranju za celotno preteklo leto (leto 2007), naredila nove obračune DDV-ja vodenja po posebni ureditvi, po plačani realizaciji (za leto 2007), naredila primerjavo le-teh in povzela, kaj predstavlja eno in drugo vodenje glede na podjetje X.

Podatke za diplomsko nalogo sem zbrala s pomočjo strokovne literature, interneta, knjig in na podlagi dokumentacije podjetja X. (prejetih in izdanih računov, bančnih izpiskov, kompenzacij, blagajne). Podatki v sami diplomski nalogi, so tudi lasten vir.

Pri raziskavi, primerjavi oziroma ugotavljanju boljše likvidnosti v enem in drugem primeru vodenja sistema DDV-ja sem si pomagala s tabelami, grafi, analizami.

2. UVODNA POJASNILA DDV-ja

2.1. Kaj je davek na dodano vrednost

Davek na dodano vrednost (DDV) je oblika davka, s katerim se obdavčuje promet blaga, materiala, opreme in storitev.

Zakon o davku na dodano vrednost (Uradni list RS št. 117/2006 z dne 16.11.2006 z začetkom uporabe 01.01.2007) je zasnovan na davčnih izkušnjah v državah Evropske unije, v katerih so v svojih davčnih zakonodajah povzeli usmeritve unije o obdavčitvi prometa blaga in storitev.

Temeljne usmeritve davčne oblike, ki je dobila ime davek na dodano vrednost, so naslednje:

- da se obračunava pri vseh prometih blaga in storitev;
- da zavezanci poračunavajo obračunan davek, ki je izkazan v njihovih izhodnih računih, z davkom ob nakupu blaga in storitev (obračun z odbitkom);
- da ima malo davčnih stopenj; po usmeritvah v Evropski uniji naj bi imele članice eno osnovno stopnjo in največ dve nižji stopnji;
- da se pri izvozu blaga in storitev ne obračunava, oziroma je davčna stopnja 0;
- da obračun davka temelji na prodajni listini;
- da tisti, ki so oproščeni DDV-ja, ne morejo poračunati vstopnega davka.

Iz navedenega sledi, da je davčni zavezanec, ki je udeležen v prometu blaga in storitev, obremenjen z razliko med davkom, ki ga je obračunal in zaračunal ob prodaji blaga in storitev, in davkov, za katerega so ga obremenili njegovi dobavitelji in izvajalci storitev. Zadnji subjekt v verigi procesa, potrošnik, ki blago porabi, seveda ne more obračunati in ugotoviti razlike, ker se je proces pri njem ustavil.

Poimenovanje tega davka z izrazom davek na dodano vrednost izhaja iz razlike med »vhodnim« in »izhodnim« ali »vstopnim« in »izstopnim« davkom.

Zamisel o uskladitvi davčnih sistemov v Evropi je bila formalizirana s podpisom tako imenovane Rimske pogodbe leta 1957, s katero je bila ustanovljena Evropska gospodarska skupnost (EGS, European Economic Community, sedaj imenovana Evropska skupnost) in s tem skupno tržišče. Podpisnice so z uskladitvijo hotele izločiti neskladja, ki so jih povzročale davčne zakonodaje pri pogojih poslovanja oziroma trgovanja. Sistem davka na dodano vrednost deluje v sedanji Evropski uniji (ustanovitev s sporazumom v Maastrichtu leta 1992). Članice unije vsako leto določijo odstotek od osnove zbranega davka v državi, ki ga mora leta plačati za potrebe delovanja unije. Po smernicah Evropske unije, ki so zapisane v 6. smernici, sprejeti leta 1977, lahko članice uporabijo največ dve nižji stopnji in eno osnovno stopnjo, pri čemer naj bi bila nižja najmanj 5% in višja oziroma osnovna najmanj 15% (Čučnik, 1999, 8-9).

DDV je v Sloveniji zakonsko uveljavljen od 1. julija 1999 in bistveno spreminja način obdavčenja prometa blaga in storitev. Z davkom na dodano vrednost se obdavčujejo izdelki in storitve v vseh fazah menjave, od proizvajalcev, posrednikov, trgovcev do končnih porabnikov. To pomeni, da mora vsak davčni zavezanec obračunavati in plačevati davek na svojo dodano vrednost.

Z zakonom o davku na dodano vrednost sta bili v Sloveniji uvedeni dve davčni stopnji: splošna 19-odstotna in znižana 8-odstotna. DDV se plačuje od prometa izdelkov in storitev, ki jih zavezanec opravi v okviru svoje dejavnosti v Sloveniji, in od uvoženega blaga. Zakon o DDV-ju točno določa, kaj je promet blaga in kaj promet storitev, plačnike DDV-ja, kraj obdavčitve, nastanek davčne obveznosti in davčne oprostitve.

Po splošni 19-odstotni stopnji je bilo obdavčeno vse, razen posebej navedenega blaga in storitev. Po nižji 8-odstotni stopnji pa je bilo obdavčeno posebej navedeno blago in storitve, npr. hrana, zdravila, javni prevoz, stanovanjska gradnja, storitve javne higiene, izdelki, ki se uporabljajo v kmetijstvu, časopisi, knjige itd. Med davčne oprostitve razvršča zakon o DDV-ju izvoz, dejavnosti, ki so v javnem interesu, začasni uvoz ipd. (Prislan, 2005, št. 9-10, 27).

3. PRAVNA UREDITEV DDV-ja

Osnovna predpisa , ki od 1. januarja 2007 urejata obračunavanje DDV, sta

- Zakon o davku na dodano vrednost (Uradni list RS, št. 117/06, začetek veljavnosti 17.11.2006), ki obdavčuje enake vrste prometa blaga in storitev kot Zakon o davku na dodano vrednost, ki velja od 31. decembra 2006 (Uradni list RS, 21/06 – uradno prečiščeno besedilo).

S tem zakonom se ureja sistem in uvaža obveznost plačevanja davka na dodano vrednost.

- Pravilnik o izvajanju ZDDV-1 (Uradni list RS, št. 141/06 in 52/07; odslej P-ZDDV-1). Ta pravilnik podrobneje ureja izvajanje zakona o davku na dodano vrednost.

Do 31. decembra 2006 je veljal Pravilnik o izvajanju zakona o davku na dodano vrednost (Uradni list RS, št. 17/04, 45/04, 84/04, 122/04, 60/05, 117/05, 1/06 in 10/06; odslej P-ZDDV-st).

Predpisi, ki določajo oprostitve obračuna DDV-ja, so:

- Pravilnik o uveljavljanju oprostitev plačila davka na dodano vrednost in trošarin v mednarodnem potniškem prometu (Uradni list RS, št. 141/06).
- Pravilnik o pogojih in načinu oprostitve dajatev za diplomatska predstavništva, konzulate ter mednarodne organizacije v skladu z mednarodnimi pogodbami, ki obvezujejo Slovenijo (Uradni list RS, št. 141/06).
- Pravilnik o pogojih in načinu uveljavljanja oprostitev po 51. členu Zakona o davku na dodano vrednost (Uradni list RS, št. 141/06).

Poleg naštetih predpisov smo v zvezi z obračunavanjem DDV-ja dobili kar nekaj odločb Ustavnega sodišča Republike Slovenije (odslej ustavno sodišče). Nekatere izmed njih so spremenile vsebino ZDDV ali P-ZDDV, v drugih pa je bilo ugotovljeno, da niso v nasprotju z ustavo in predpisi.

4. SPREMEMBE V ZDDV PO VSTOPU SLOVENIJE V EU

Slovenija je 1. maja 2004 postala članica Evropske unije. Vstop v EU je na referendumu leto poprej (natančneje 23. marca 2003) podprlo 89,64% volivcev. Pred tem zgodovinskim dogodkom je bilo potrebno skozi dolgoletna pogajanja doseči dogovor o pogojih pristopa Slovenije, prilagoditi slovensko zakonodajo evropski ter tako odpraviti razlike, ki bi onemogočale ali ovirale doseg katerega od ciljev Unije oziroma delovanje njenega notranjega trga (<http://evropa.gov.si/slovenija-clanica/>, 3.07.2008).

Z vstopom Slovenije v EU 1. maja 2004 se je začel uporabljati nov Zakona o davku na dodano vrednost (Uradni list, št. 17/2004). Spreminjanje in dopolnjevanje ZDDV bistveno ne spreminja obstoječih temeljnih opredelitev zakona, temveč le dopolnjuje zakon z rešitvami, ki urejajo obdavčevanje transakcij z blagom in storitvami. Podlaga za obdavčitev transakcij v okviru EU je smernica 91/680/EEC, ki se je začela uporabljati 1. januarja 1993, ko so bile med državami članicami odpravljene davčne meje, in s katero je bila dopolnjena šesta smernica EU (Šircelj, 2003, 31-33).

Po 1. maju 2004 se z novelo o ZDDV še vedno ohranja osnovno načelo, da DDV v Sloveniji temelji na *potrošniški obliki*, pri kateri so blago in storitve v prometu med davčnimi zavezanci neobdavčene, obdavčena pa je končna potrošnja. Po *ozemeljskem načelu* se ta zakon uporablja le na območju Slovenije in ne širše na ravni Evropske unije. Pri načelu *obdavčitve namembnega kraja* je blago obdavčeno tam, kjer je porabljeno. To velja le za promet med davčnimi zavezanci. Pri storitvah se ohranja *sistem obdavčitve po načelu porekla*, to je, storitev se obdavči tam, kjer ima davčni zavezanec, ki opravlja storitev, svoj delež z izjemo točno določenih storitev, ko je kraj opravljenih storitev sedež prejemnika storitve.

Od 1. maja 2004 veljajo nova pravila glede razmejitve med prejemniki računov, katerim je obvezno izdajati račune po 34. oziroma po 35. členu ZDDV. Vrste računov glede na status prejemnika pred 1. majem 2004 in po njem prikazuje spodnja tabela.

Tabela 1: Prikaz vrste računov glede na status prejemnika

davčni (ne)zavezanec	do 1.maja 2004	po 1. maju 2004
zavezanec z ID-številko	račun po 34. členu	račun po 34. členu
mali zavezanec	račun po 34. členu	račun po 34. členu
pravna oseba nezavezanka		račun po 34. členu
fizična oseba nezavezanka	račun po 34. ali 35. členu	račun po 34. ali 35. členu

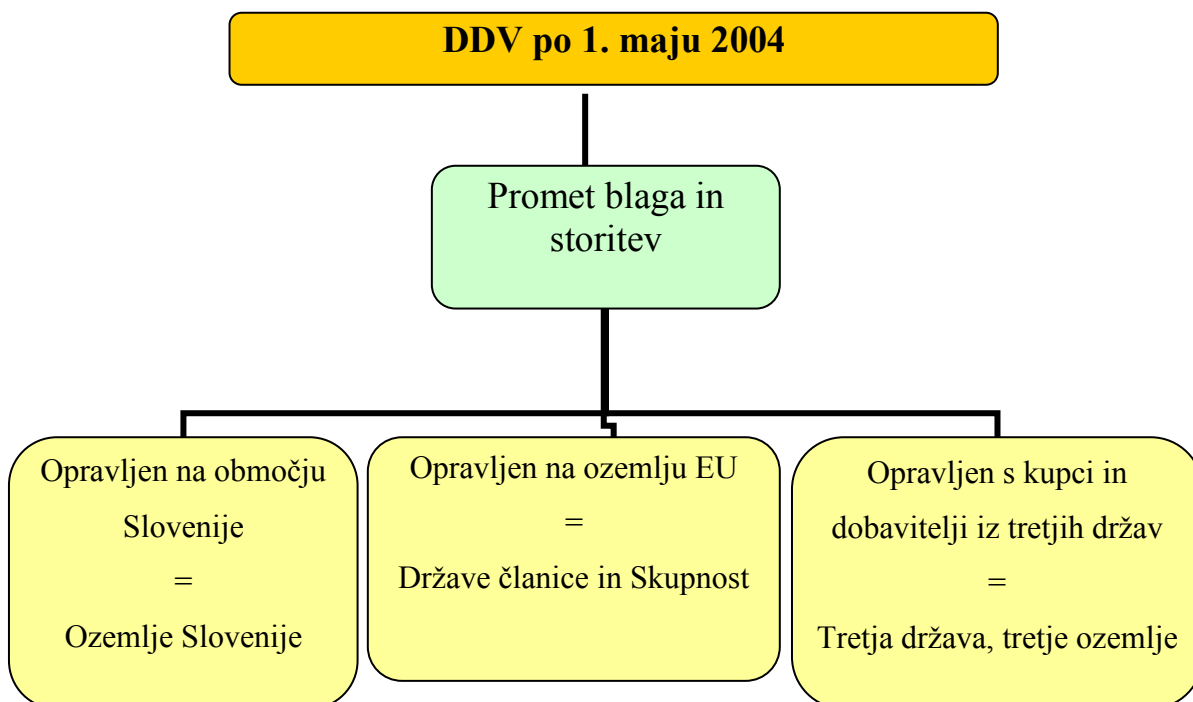
Vir: Zalokar, Prusnik, junij 2004

Obvezni podatki na računu po 34. členu ZDDV so:

1. datum izdaje;
2. zaporedna številka, ki omogoča identifikacijo računa;
3. ID-številka, pod katero davčni zavezanec dobavi blago ali opravi storitev;
4. ID-številka naročnika oziroma kupca, če je ta plačnik DDV-ja za nabavljeno blago oziroma storitve ali če mu je dobavljeno blago v skladu z 31.a členom ZDDV;
5. ime in naslov davčnega zavezanca in njegovega naročnika;
6. količina in vrsta dobavljenega blaga oziroma obseg in vrsta opravljene storitve;
7. datum dobave blaga, datum, ko je bila storitev opravljena oziroma končana, oziroma datum prejema predplačila, če se ta datum lahko ugotovi in se razlikuje od datuma izdaje računa;
8. davčna osnova, od katere se obračunava DDV po posamezni stopnji, ali na katero se nanaša posamezna oprostitvev, cena na enoto blaga ali storitve brez DDV-ja in kakršnakoli znižanja cen in popusti, ki niso vračunani v ceno na enoto;
9. uporabljena stopnja DDV-ja;
10. znesek DDV, razen če je z ZDDV ali predpisom, izdanim na njegovi podlagi, določeno drugače (Koletnik, Hočevár, 2004, 16).

Tako se je s 1. majem 2004 pri nas obračunavanje davka na dodano vrednost spremenilo oziroma dodatno zapletlo, saj smo se začeli srečevati s tremi vrstami prometa blaga in storitev. Vsak vrsta ima svojo davčno ureditev, kot prikazuje spodnja slika.

Slika 1: Davčna ureditev prometa blaga in storitev po ZDDV

Vir: Lastni vir

Podroben pomen posameznih postavk je razložen v poglavju 4.2.1 (davčna območja).

4.1. Slovenija v Evropski enotni carinski uniji

Z vstopom v EU je Slovenija vstopila tudi v evropsko carinsko unijo in začela v celoti izvajati evropske carinske predpise. Temeljni carinski predpisi v Evropski skupnosti so Carinski zakonik in na njegovi podlagi izdani izvedbeni predpisi, objavljeni v evropskih uradnih listih. Carinsko politiko držav članic Evropske skupnosti izvajajo evropske ustanove, medtem ko so posamezni predpisi, ki jih je potrebno izvajati pri trgovanju s tretjimi državami, urejeni z nacionalnimi predpisi. Najpomembnejši nacionalni predpisi so: Carinski zakon, Zakon o carinski tarifi s carinsko tarifo in Zakon o carinski službi (<http://www.sircelj-consulting.si/index.php?podrocje=davcnoSvetovanje&vsebina=uvozneDajatve&jezik=sl>, 01.08.2008). Običajno se Carinski zakonik sklicuje na posamezna določila v nacionalnih predpisih, ker sam teh določil ne ureja. Republika Slovenija z nacionalnimi predpisi ureja strokovna področja, kot so zastopanje pred carinskimi organi, izvajanje carinskega nadzora,

ustanovitev in delovanje proste cone, zaščita intelektualne lastnine in še nekatera druga področja. V Sloveniji sprejeta carinska zakonodaja temelji na evropskem carinskem kodeksu. Carinski zakon omogoča različne načine uvoza blaga. Področje carin urejajo nacionalni in mednarodni predpisi.

Z nacionalno carinsko zakonodajo pa je predpisan zaseg in prodaja blaga, nekatere postopkovne določbe in področje prekrškov (Javornik, 2004, 3-8).

4.1.1. Pretok blaga v EU

Na carinskem ozemlju Evropske unije je omogočeno prosto gibanje blaga in storitev. Enotno evropsko ozemlje ne določa carinskega nadzora nad gibanjem blaga med državami, pri katerem bi carinski organi posameznih držav zaračunavali DDV od uvoza in izdajali potrebne dokumente o DDV-ja oproščenem prometu blaga, zato je obveznost obračunavanja DDV-ja od prometa blaga med državami članicami prenesena na zavezance za DDV v posamezni davčni suvereni državi.

S carinskih organov je na davčne organe prenesena naloga nadzora zavezancev glede opravljanja prometa blaga in storitev in pravilnega plačevanja DDV-ja od prometa med davčnimi zavezanci različnih držav. Davčni organi posameznih držav članic pa so med seboj povezani. Za zavezance je zato uveden enoten način identificiranja, evidentiranja prometa in poenotenje poročil v zvezi z DDV-jem v celotni Skupnosti. Ta davek se v vseh državah EU plačuje načeloma po enakih pravilih. Bistveno je, da se DDV od istega prometa blaga plača le enkrat v eni od držav članic (Ošljaj, 2004, 7-8).

Dokler je blago v različnih državah članicah obremenjeno z različno visokim prometnim davkom oz. davkom na dodano vrednost, lahko z odpravo notranjih davčnih meja med posameznimi državami članicami in zaradi prostega pretoka blaga prihaja do davčno pogojenega izkrivljanja konkurence, do davčne goljufije in selitve kupne moči med državami članicami. Kupcu se zato splača narediti daljšo pot v drugo državo članico ter si tam po nižjih cenah priskrbeti želeno blago (Wakounig, 2003, 1092-1106).

Stopnje DDV-ja v državah članicah EU v letu 2007:

Članica	Splošna stopnja:	Znižana stopnja:	Super znižana:	Prehodna stopnja:
Avstrija	20	10	-	12
Belgija	21	6	-	12
Ciper	15	5 in 8	-	12
Češka	19	5	-	-
Danska	25	-	-	-
Estonija	18	5	-	-
Finska	22	8 in 17	-	-
Francija	19,6	5,5	2,1	-
Grčija	19	9	4,5	-
Irska	21	13,5	4,4	13,5
Italija	20	10	4	-
Latvija	18	5	-	-
Litva	18	5 in 9	-	-
Luksemburg	15	6	3	12
Madžarska	20	5	-	-
Malta	18	5	-	-
Nemčija	16	7	-	-
Nizozemska	19	6	-	-
Poljska	22	7	3	-
Portugalska	21	5 in 12	-	-
Slovaška	19	-	-	-
Slovenija	20	8,5	-	-
Španija	16	7	4	-
Švedska	25	6 in 12	-	-
Velika Britanija	17,5	5	-	-

(Vir: Gubenšek, 2007, 18-19, prevzeto po Evropski komisiji)

4.2. Novi pojmi in izrazi v zvezi z DDV-jem

Novi predpisi o obdavčevanju z DDV-jem so prinesli nove izraze, ki jih je treba razumeti, da se lahko spoznamo z vsebino predpisov.

Od obdobja pred 1. majem 2004 je spremenjen opis davčnih zavezancev:

- zavezanci z odločbo so osebe, identificirane za namene DDV - to so davčni zavezanci, ki imajo v zadnjih 12-ih mesecih več kot 25.000,00 EUR obdavčljivega prometa (opisanega 94/7 ZDDV-1), in kmetje, ki so imeli v preteklem koledarskem letu več kot 7.500,00 EUR katastrskega dohodka ter jim je davčni organ dodelil ID-številko, so vpisani v register zavezancev za DDV in morajo sestavljati obračune DDV-ja za davčno obdobje (mesečno in trimesečno);
- zavezanci brez odločbe pa so mali davčni zavezanci – to so davčni zavezanci, ki v zadnjih 12-ih mesecih **niso** dosegli 25.000,00 EUR obdavčljivega prometa (opisanega 94/7 ZDDV-1).

Davčna številka zavezanca, identificiranega za namene DDV-ja, se imenuje identifikacijska številka za DDV (ID številka oz. le ID).

(http://www.durs.gov.si/si/davki_predpisi_in_pojasnila/davek_na_dodano_vrednost_pojasnila/splosna_pojasnila_o_ddv/#c17025, 03.07.2008)

4.2.1. Davčna območja, določena po 1. členu ZDDV-1

Z vključitvijo Slovenije v EU je prišlo do transakcij z drugimi državami članicami EU. Za te je bil v Uradnem listu Republike Slovenije št. 117, dne 16.11.2006, objavljen nov zakon ZDDV-1 in v 1. členu ZDDV-1 določena posebna pravila obdavčitve in ozemlja, ki jih pravila zadevajo. 1. člen ZDDV-1 v ta namen opredeljuje naslednja ozemlja:

- *ozemlje Slovenije* – je ozemlje pod suverenostjo Republike Slovenije, všteti zračni prostor in morska območja, nad katerimi ima Republika Slovenija suverenost ali jurisdikcijo v skladu z notranjim mednarodnim pravom;
- *ozemlje države članice in Skupnost* – je ozemlje vseh 25-ih držav članic in ozemlje Skupnosti, ki je kot tako opredeljeno v zakonodaji Evropskih skupnosti;

- *tretja država* – je katerokoli drugo ozemlje razen ozemlja Slovenije in ozemlja drugih držav članic oziroma Skupnosti;
- *tretje ozemlje* – je del državnega ozemlja države članice, ki pa ne tvori sestavnega dela »ozemlja države članice« v smislu druge alineje tega odstavka, in sicer:
 - v Zvezni Republiki Nemčiji: otok Heligoland, ozemlje Büsingen;
 - v Kraljevini Španiji: Ceute, Melille, Kanarskega otočja;
 - v Italijanski republiki: Livigno, Campione d'Italia, italijanske vode Luganskega jezera;
 - v Francoski republiki: čezmorski departmaji;
 - v Helenski republiki: 'A'Oo (gora Atos).

Po tem zakonu se transakcije v ali iz Kneževine Monako obravnavajo kot transakcije v oziroma iz Francoske republike ter transakcije na ali z otoka Man obravnavajo kot transakcije v oziroma iz Združenega kraljestva Velike Britanije in Severne Irske (Šircelj, 2003, 4).

4.2.2. Spremembe pojmov na področju uvoza in izvoza (9. in 11. člen ZDDV-1)

Izraz uvoz se iz držav članic v Slovenijo imenujemo *pridobitev blaga znotraj Skupnosti* v skladu z 11. členom ZDDV-1, za nekdanji izvoz iz Slovenije v države članice Skupnosti pa *dobava blaga znotraj Skupnosti* v skladu z 9. členom ZDDV-1.

Izraz domače blago in carinsko blago sta nadomeščena z vsebinsko enakim izrazom *neskupnostno blago*. Uveden je tudi nov pojem – *blago Skupnosti*. (Šircelj, 2003, 4).

4.2.3. Kdo so davčni zavezanci (5. člen ZDDV-1)

Skladno s 5. členom ZDDV-1 je davčni zavezanec vsaka oseba, ki kjerkoli neodvisno (samostojno) opravlja dejavnost. Davčni zavezanec je vsaka domača ali tuja oseba (pravna in fizična), ki kjerkoli na ozemlju Slovenije neodvisno (samostojno: za svoj račun in na svojo odgovornost) opravlja dejavnost ne glede na njen namen ali izid in pri tem ni pomembno, ali je vpisana v ustrezni register ali evidenco ali ne. Obdavčljive dejavnosti so proizvodna, predelovalna, trgovinska in storitvena dejavnost, tudi premogovniška, kmetijska in poklicna, pa tudi izkoriščanje premoženja in premoženjskih pravic.

4.2.3.1. Obveznosti davčnih zavezancev v Sloveniji (32. in 33. člen ZDDV-1)

Davčna obveznost nastane v trenutku dobave blaga in opravljene storitve oziroma takrat, ko je izdan račun ali prejeto predplačilo (32. in 33. člen ZDDV-1). Novost se nanaša na obračun DDV-ja, če je blago dobavljeno in račun še ni izdan. V tem primeru se DDV obračuna najkasneje zadnji dan davčnega obdobja, v katerem je nastal obdavčljiv dogodek. Če pa davčni zavezanec prejme plačilo, preden opravi promet blaga ali storitev, nastane obveznost obračuna davka na dan prejema plačila in od prejetega zneska plačila. Pri prometu z zavezanci znotraj Skupnosti nastane obveznost obračuna DDV-ja 15. dan v mesecu, v katerem je nastal obdavčljiv dogodek. To pomeni, da mora prejemnik blaga obračunati DDV v zakonsko določenem roku, tudi če mu v tem času dobavitelj ne izda računa. Vendar pa prejemnik pridobi pravico do uveljavljanja odbitka vstopnega DDV-ja šele po prejetju računa. Na nastanek davčne obveznosti ne vplivajo rok plačila, odlog plačila ali kreditiranje nabave (Prezelj, 2004, 13-17).

4.2.4. Identifikacijska številka za DDV (79. člen ZDDV-1)

V državah članicah Skupnosti poznajo posebno identifikacijsko številko za DDV, ki jo imajo vsi zavezanci, identificirani za DDV, in se praviloma razlikuje od davčne številke. To najlažje opazimo, če natančno pogledamo, kakšen prejet račun iz tujine. Če pogledamo račun, prejet od nemškega davčnega zavezanca, lahko ugotovimo, da Nemci na svojih izdanih računih navajajo davčno številko (*Steuernummer* oziroma angleško *Tax No.*) in še identifikacijsko številko za DDV (*Umsatzsteuer Identifikationsnummer* – *Ust-IdNr.* oziroma angleško *VAT Reg.No.*). Kot primer navajam konkretnega nemškega zavezanca. Njegova identifikacijska številka je DE180190955, njegova davčna številka pa 30022/26955. Razlika v strukturi številke je očitna.

Najhitreje in z najmanj administracije lahko identifikacijsko številko tujega kupca iz države članice EU preverimo na spletni strani

(http://www.europa.eu.int/comm/taxation_customs/vies/en/vieshome.htm, 03.07.2008).

Pomembnost navedbe identifikacijske številke za DDV izhaja iz izpolnjevanja kvartalnih poročil (obrazec KP-O), kjer je potrebno poročati za vsako posamezno četrtoletje o vseh dobavah blaga davčnim zavezancem, identificiranim za namene DDV-ja na področju Skupnosti (Petauer, Urbanija, 2004, 129-140).

4.2.5. Identifikacija za namene DDV-ja (78. do 80. člen ZDDV-1 ter 94. člen ZDDV-1)

Vsaka oseba mora davčnemu organu prijaviti, kdaj začne opravljati dejavnost kot davčni zavezanec, in pristojnemu davčnemu uradu predložiti zahtevek za izdajo identifikacijske številke za DDV (obrazca DDV-P2 in DDV-P3). Davčni zavezanec mora davčnemu organu prijaviti tudi vsakršno spremembo v zvezi z dejavnostjo in prenehanje opravljanja dejavnosti. Obveznost predložitve zahtevka za izdajo identifikacijske številke pa se ne nanaša na male davčne zavezance, za katere velja posebna ureditev, ki je zapisana v 94. členu ZDDV-1. Mali davčni zavezanci so oproščeni obračunavanja DDV. Za malega davčnega zavezanca pa se šteje:

- davčni zavezanec, če v obdobju zadnjih 12-ih mesecev ni presegel, oziroma ni verjetno, da bo presegel znesek 25.000 evrov obdavčljivega prometa;
- davčni zavezanec, član kmečkega gospodinjstva, če katastrski dohodek vseh članov kmečkega gospodinjstva za zadnje koledarsko leto ne presega 7.500 evrov.

Mali davčni zavezanec pa se ne glede na višino opravljenega prometa oziroma katastrskega dohodka lahko prostovoljno vključi v sistem DDV-ja. Svojo izbiro mora vnaprej priglasiti pristojnemu davčnemu uradu in jo uporabljati najmanj 60 mesecev.

Mali davčni zavezanec nima pravice do odbitka DDV-ja, niti ga ne sme izkazovati na izdanih računih.

Iz posebne ureditve po 94. členu ZDDV-1 so za malega davčnega zavezanca izvzete naslednje transakcije:

1. dobave novih prevoznih sredstev;

2. dobave blaga in storitev, ki jih v Sloveniji opravi davčni zavezanec, ki v Sloveniji nima sedeža.

V skladu z 94. členom ZDDV-1 je davčni zavezanec oproščen obračunavanja DDV-ja, če v obdobju zadnjih 12-ih mesecev ni presegel, oziroma ni verjetno, da bo presegel znesek 25.000 evrov obdavčljivega prometa. Obdavčljivi promet (25.000 evrov) obsega naslednje zneske, brez DDV-ja:

- znesek obdavčenih dobav blaga in storitev;
- znesek transakcij, ki so oproščene v skladu z 52., 53., 54. in 55. členom tega zakona;
- znesek transakcij z nepremičninami, finančnih transakcij iz 4. točke 44. člena tega zakona ter zavarovalnih storitev, razen če so te transakcije postranske transakcije.

V obdavčljivi promet iz prejšnjega odstavka se ne šteje odtujitev opredmetenih ali neopredmetenih osnovnih sredstev (94.člen, 8. odstavek ZDDV-1).

Pristojnemu davčnemu uradu mora predložiti zahtevek za izdajo identifikacijske številke za DDV tudi vsak davčni zavezanec ali pravna oseba, ki ni davčni zavezanec, in opravlja pridobitve blaga znotraj Skupnosti, razen če gre za transakcije, ki niso predmet obdavčitve v skladu s 4. členom ZDDV-1.

Davčni organ lahko davčnemu zavezancu ali pravni osebi, ki ni davčni zavezanec, dovoli ali od njiju zahteva, da predložita prijavo oziroma zahtevek za izdajo identifikacijske številke za DDV v elektronski obliki prek elektronskih sredstev.

Skladno z 79. členom ZDDV-1 mora davčni organ s posamično identifikacijsko številko za DDV identificirati naslednje osebe:

1. vsakega davčnega zavezanca, ki na ozemlju Slovenije opravlja dobavo blaga ali storitev, od katerih se DDV lahko odbije, razen davčnega zavezanca, ki priložnostno dobavi novo prevozno sredstvo, in davčnega zavezanca, ki dobavlja blago ali opravlja storitve, za katere je plačnik DDV-ja izključno kupec oziroma naročnik ali oseba, kateri so blago ali storitve namenjene;

2. vsakega davčnega zavezanca ali pravno osebo, ki ni davčni zavezanec, ki opravi pridobitev blaga, ki je predmet DDV-ja, ali se je prostovoljno odločil za obračunavanje DDV-ja od pridobitev blaga, čeprav ni presegel limit 10.000 evrov;
3. vsakega davčnega zavezanca, ki na ozemlju Slovenije opravi pridobitev blaga znotraj Skupnosti za namene transakcij v zvezi z ekonomskimi dejavnostmi, ki jih je opravil zunaj ozemlja Slovenije.

Identifikacijska številka za DDV je davčna številka s predpono SI (79. člen, 2. odstavek ZDDV-1)

O prenehanju identifikacije za namene DDV-ja (80. člen ZDDV-1) odloči davčni organ po prejemu zahtevka davčnega zavezanca za prenehanje identifikacije za namene DDV-ja oziroma po uradni dolžnosti, če ugotovi, da ne obstajajo več razlogi za identifikacijo za namene DDV-ja.

(http://www.durs.gov.si/si/davki_predpisi_in_pojasnila/davek_na_dodano_vrednost_pojasnila/splosna_pojasnila_o_ddv/#c17025, 03.07.2008)

5. OBRAČUN DDV-ja

5.1. Davčne evidence (85. in 86. člen ZDDV-1)

Vsak davčni zavezanec, ki opravlja promet blaga in storitev v državah članicah Skupnosti in v tretjih državah, mora skladno z določili 85. in 86. člena ZDDV-1 voditi ustrezne knjigovodske evidence, s katerimi dokazuje plačilo DDV-ja in odbitek vstopnega DDV-ja. Od 01.01.2008 davčne evidence niso več potrebne, zato jih lahko vodimo, če želimo. Podlaga za knjigovodsko evidentiranje davčno pomembnih dogodkov so ustrezne listine, npr. izdani in prejeti računi, knjigovodske listine o plačilih in izplačilih, uvozne in izvozne carinske deklaracije, odločbe carinskega organa ter druge listine, s katerimi se dokazuje izvozna dobava, prevozne listine in vsi drugi dokumenti, s katerimi se dokazuje odpošiljanje blaga v drugo državo članico Skupnosti, ter vse druge listine, ki so pomembne za obračun in plačilo DDV-ja ter odbitek vstopnega DDV-ja.

Skladno s 86. členom ZDDV-1 je davčni zavezanec dolžan hraniti vse knjigovodske listine, ki se kakorkoli nanašajo na promet blaga in storitev oziroma na uvoz blaga ter so pomembne za obračunavanje in plačevanje DDV-ja, najmanj deset let po poteku leta, na katerega se nanašajo. Dokumentacijo za nepremičnine pa je dolžan hraniti dvajset let.

5.1.1. Knjiga P-RAC (56. člen ZDDV-1)

V knjigi prejetih računov davčni zavezanci skladno s 56. členom ZDDV-1 (172. člen P-ZDDV) evidentirajo podatke o nabavah blaga oziroma storitev ter o DDV-ju, ki jim je bil obračunan od teh nabav. Podatki o obračunanem DDV-ju se nanašajo na znesek vstopnega DDV-ja, to je od zneska, za katerega lahko v posameznem davčnem obdobju zmanjšajo svojo davčno obveznost.

Podlaga za knjigovodsko evidentiranje v knjigi prejetih računov so (Knjigovodstvo po prvem maju 2004, 2004, str. 6-10) prejeti računi, dokumenti o izplačilih, dobropisi, bremepisi,

interni obračuni za vrednost blaga oziroma storitev, ki se uporabi za neposlovne namene oziroma za vrednost blaga, ki se vzame za lastno rabo, ter vsi dokumenti, ki so pomembni za odbitek vstopnega DDV-ja (Denar, 2004, 6-10).

Prejeti računi, ki jih izda mali davčni zavezanec, se ne vpisujejo v knjigo prejetih računov.

Na primeru pogledjmo, kdaj se priznava vstopni DDV za obdobje, ko prejmemo dobavo, če imamo račun pred sestavitvijo in oddajo obračuna npr. za oktober. Za pravilno sestavitev obračuna za DDV na obrazcu DDV-O je pomemben datum prejema računa.

Tabela 2: Priznavanje vstopnega DDV-ja za obdobje, ko prejmemo dobavo, če imamo račun

Datum dobave	Datum izdaje računa	Datum prejema računa	Vstopni DDV se upošteva v obračunu
17. oktober	20. oktober	21. oktober	za oktober
28. oktober	31. oktober	2. november	za november
31. oktober	2. november	3. november	za november

Vir: Zalokar, 2004, 14

Iz tabele 1 lahko razberemo, da bomo v primeru, ko je dobava opravljena v oktobru, račun pa izdan v oktobru in prejet v oktobru, pri obračunu upoštevali datum prejema računa, to je oktober, in si torej ta mesec priznali vstopni DDV. V primeru dobave v oktobru, izdaje računa v oktobru ali novembru in prejema računa v novembru se vstopni DDV prizna v mesecu novembru. Podatki morajo biti vključeni v časovno pravi obračun DDV-ja. Tudi v tem primeru prejeti račun ustrezno vpišemo v knjigo prejetih računov (obrazec P-RAČ).

5.1.2. Knjiga I-RAČ (56. člen ZDDV-1)

V knjigi izdanih računov davčni zavezanec skladno s 56. členom ZDDV (167. in 169. členom P-ZDDV) zagotavlja podatke o opravljenem prometu blaga in storitev ter o davku, ki ga

obračunava od tega prometa. Vsebino knjige izdanih računov glede na zakonska določila predpiše finančno ministrstvo in je kot taka priloga pravilnika.

Podlaga za knjigovodsko evidentiranje v knjigi izdanih računov so (Svilar, 2001, 401):

- izdani računi oziroma drugi dokumenti za opravljen promet blaga oziroma storitev,
- obračuni o iztržku pri prodaji končnim potrošnikom,
- izdani dokumenti za prejeta predplačila,
- dokumenti, s katerimi se naknadno popravljajo že obračunani DDV – dobropisi in bremepisi,
- dokumenti o izvozu,
- interni obračuni za vrednost blaga oziroma storitev, ki se uporabi za neposlovne namene oziroma za vrednost blaga, ki se vzame za lastno rabo,
- dokumenti o uporabi blaga za namene opravljanja oproščene dejavnosti,
- dokumenti o zadržanju blaga, od katerega je bil v celoti ali deloma odbit DDV po prenehanju opravljanja dejavnosti,
- pogodbe,časne situacije ter vsi ostali dokumenti, ki so pomembni za nastanek davčne obveznosti (Svilar, 2001, 647).

5.1.3. Knjiga P-RAČ-P (56. člen ZDDV-1)

Tudi knjiga prejetih računov za pridobitve blaga znotraj Skupnosti je bila uvedena 1. maja 2004. V obrazec P-RAČ-P se vpisujejo samo prejeti računi za pridobitve blaga znotraj Skupnosti. Ne vpisujejo pa se prejeti računi, povezani z uvozom, niti računi, prejeti od davčnih zavezancev, identificiranih za DDV v Sloveniji. V ta obrazec se vpisujejo računi za pridobitve blaga znotraj Skupnosti, od katerih moramo kot prejemniki blaga sami obračunati izstopni DDV, ki ga lahko – ob izpolnjevanju pogojev – upoštevamo kot vstopni DDV (Petauer, 2004, 823).

5.1.4. Knjiga I-RAČ-D (56. člen ZDDV-1)

V knjigo izdanih računov za dobave blaga znotraj Skupnosti se vpisujejo izdani računi za oproščene dobave blaga znotraj Skupnosti in računi za nameščeno blago ter vrednost kataloške prodaje oziroma prodaje na daljavo. V primeru tristranskih poslov se v knjigo vpiše tudi vrednost oproščene dobave znotraj Skupnosti iz računa, ki ga davčni zavezanec –

dobavitelj blaga v tristranskem poslu, ki je prvi v verigi v tristranskem poslu, izda davčnemu zavezancu – pridobitelju blaga v tristranskem poslu, kot tudi vrednost oproščene tristranske dobave blaga znotraj Skupnosti, ki ga pridobitelj izda davčnemu zavezancu – prejemniku blaga v tristranskem poslu. V knjigo se vpisujejo tudi listine, s katerimi se kasneje spremeni davčna osnova zaradi vračila, preklica naročila, nezmožnosti plačila ali znižanje cene po dobavi. Ti zneski se v knjigo vpisujejo z negativnim predznakom.

Podatki iz knjige I-RAČ-D se uporabljajo za sestavljanje četrtnega kvartalnega poročila (priloga XII.: obr.RP-O; http://www.uradni-list.si/files/RS_-2007-052-02794-OB~P005-0000.PDF).

5.1.5. Evidenca o vstopnem davku na dodano vrednost pri uvozu blaga (E-UVOZ)

V evidenco se vpisujejo podatki o enotni upravni listini (EUL; prej ECL). Računi, prejeti za dobave blaga ali storitve, povezane z uvozom blaga, se vpisujejo v obrazec P-RAČ in ne v obrazec E-UVOZ. Paziti je treba, da se podatki v davčnih evidencah ne podvajajo. Če so v davčno osnovo všteti tudi prevozniki ali drugi stroški, se računi, prejeti zanje, ne vpisujejo v obrazec P-RAČ.

5.1.6. Ostale evidence

Med ostalimi evidencami lahko omenimo posebnost obrazcev PE-7 in PE-17. Posebnost je v tem, da se vrednosti ne vpisujejo v nobeno knjigo prejetih ali izdanih računov in se zato tudi ne evidentirajo v obrazcu DDV-O. Vodenje teh dveh obrazcev je nujno, saj omogoča dokazovanje, zakaj določenega blaga nimamo, in se ne šteje za prodano z DDV-jem. S tem obrazcem tudi dokazujemo, zakaj imamo določeno blago od davčnega zavezanca iz druge države članice Skupnosti in od njegove »pridobitve« nismo obračunali DDV-ja. To je, denimo, v primeru, ko smo dobili v popravilo stroj, ki ga bomo po opravljeni storitvi vrnili v državo, iz katere smo ga prejeli (Petauer, Urbanija, 2004, 205).

5.1.7. Obrazec DDV-O

Davčni zavezanec je skladno z določili ZDDV dolžan za davčno obdobje sam ugotoviti davčno obveznost in jo kot tako izkazati na obrazcu DDV-O. Obrazec DDV-O mora davčni zavezanec, identificiran za namene DDV, predložiti pristojnemu davčnemu organu oz. od julija 2007 naprej na Ministrstvo za finance, Davčna uprava RS, p. p. 1054, 3001 Celje. Za davčno obdobje se šteje mesec ali trimesečje.

Obrazec DDV-O za obračun davka na dodano vrednost za določeno obdobje smo uporabljali vse do 31.12.2007 (priloga št. 1), od 01.01.2008(priloga št. 2) pa smo dobili novo obliko obrazca DDV-O za obračun davka na dodano vrednost, katera zahteva manj podatkov oz. zbrane podatke.

6. POSEBNA UREDITEV ZDDV-O; OBRAČUN DDV-ja PO PLAČANI REALIZACIJI

S 1. januarjem 2006 je začela veljati ureditev 52.r člena Zakona o davku na dodano vrednost - ZDDV (Uradni list RS, št. 25/05- uradno prečiščeno besedilo 3 - UPB3 in 108/05), da sme davčni zavezanec, identificiran za namene DDV-ja, ki v zadnjih 12-ih mesecih skupaj s povezanimi osebami ni presegel 208.000,00 EUR (131. člen ZDDV-1; prej 50.000.000,00 tolarjev) obdavčenega prometa brez DDV-ja in ni verjetno, da bo ta znesek presegel v naslednjih 12-ih mesecih, obračunavati in plačevati DDV na podlagi plačil za opravljene dobave blaga in storitev, če je vsaj 15 dni pred začetkom uporabe posebne ureditve obvestil pristojni davčni organ o davčnem obdobju, v katerem bo začel uporabljati to posebno ureditev (http://www.uradni-list.si/_pdf/2005/Ur/u2005108.pdf, 03.07.2008)

Obrazec obvestila o začetku uporabe posebne ureditve po plačani realizaciji ni predpisan, kot tudi obvestilo o prenehanju ne. DURS je pripravil obrazec kot v pomoč davčnim zavezancem pri izpolnjevanju zakonske obveznosti obveščanja davčnega organa pri prehodu na ugotavljanje davčne obveznosti za DDV na podlagi prejetih in izvršenih plačil.

Obrazec lahko uporabijo davčni zavezanci, ki so identificirani za namene DDV-ja in že delujejo po splošni ureditvi.

Od 1. januarja 2007 velja, da sme davčni zavezanec, ki v zadnjih 12-ih mesecih ni presegel 208.000 evrov obdavčenega prometa, brez DDV-ja, in ni verjetno, da bo ta znesek presegel v naslednjih 12-ih mesecih, v skladu s 131. členom ZDDV-1 obračunavati in plačevati DDV na podlagi prejetih plačil za opravljene dobave blaga in storitev. V navedeno vsoto se ne vštevata prodaja osnovnih sredstev.

Pri povezanih osebah se za namene obračunavanja DDV-ja po plačani realizaciji šteje znesek, ki ga vse povezane osebe dosežejo skupaj. Za povezane osebe se štejejo osebe, ki so kot take določene v predpisih o obdavčitvi dohodkov pravnih ali fizičnih oseb.

Ne glede na 33. člen ZDDV-1, ki določa, da obdavčljiv dogodek in s tem obveznost obračuna DDV-ja nastane, ko je blago dobavljeno ali so storitve opravljene, se uporablja pri posebni ureditvi po plačani realizaciji na dan, ko prejme plačilo.

Ne glede na 62. člen tega zakona, ki določa, da pravica do odbitka DDV-ja nastane v trenutku, ko nastane obveznost obračuna DDV-ja, sme davčni zavezanec odbiti DDV nič prej kot v davčnem obdobju, v katerem je prejel račune za njemu opravljeno dobavo blaga ali storitev oziroma carinske deklaracije za uvoženo blago, se pri posebni ureditvi po plačani realizaciji upošteva pravica do odbitka DDV-ja na dan, ko izvrši plačilo.

Določila glede posebne ureditve obračunavanja DDV-ja po plačani realizaciji bi izgledala kot »matematična formula« za izkazovanje obveznosti obračuna DDV-ja (plačilo v državni proračun ali presežek odbitka DDV-ja nad izkazanim »obračunanim« DDV-jem) po sistemu plačane realizacije:

Tabela 3: Določila glede posebne ureditve obračunavanja DDV-ja po plačani realizaciji za izkazovanje obveznosti ali presežka

Znesek (izstopnega) DDV-ja, zajetega v izdanih računih ter plačanega v davčnem obdobju
+ (plus)
Znesek (izstopnega) DDV-ja, ki se mora obvezno zajeti v davčni obračun skladno z nastankom obračunske obveznosti po splošni ureditvi (npr. nastanek obračunske obveznosti pri pridobitvah blaga znotraj Skupnosti)
- (minus)
Znesek (vstopnega) DDV-ja, zajetega v prejetih računih ter plačanega v davčnem obdobju
- (minus)
Znesek (vstopnega) DDV-ja, kjer se pravica do odbitka DDV-ja uveljavi skladno s splošno ureditvijo (npr. nastanek pravice do odbitka pri uvozu blaga v Skupnosti)
= (predstavlja)
Obveznost za obračun DDV-ja, tj. vplačilo v državni proračun v davčnem obdobju (ali presežek DDV-ja v davčnem obdobju)

Vir: Špes, 2007, 261

Skladno z določili 3. odstavka 178. člena P-ZDDV-1 velja, da če davčni zavezanec za opravljeno dobavo blaga ali storitev, od katere obračunava DDV po plačani realizaciji, prejme le delno plačilo, obračuna DDV od delnega plačila po preračunani stopnji.

Skladno z določili 4. odstavka 178. člena P-ZDDV-1 velja, da če davčni zavezanec za njemu opravljeno dobavo blaga ali storitev, od katere uveljavlja odbitek DDV-ja po plačani realizaciji, izvrši le delno plačilo, lahko uveljavlja odbitek DDV-ja le od delnega plačila, pri čemer uporabi preračunano stopnjo DDV-ja.

Davčni zavezanec, identificiran za namene DDV-ja, lahko pristopi k posebni ureditvi po plačani realizaciji ob izpolnitvi naslednjih pogojev (135. člen ZDDV-1):

- vrednost obdavčenih dobav blaga ali opravljenih storitev na ozemlju Slovenije v preteklih 12-ih mesecih ni presegla in tudi v bodočih 12-ih mesecih naj ne bi presegla 208.000,00 EUR (izvzete so obdavčene prodaje osnovnih sredstev);
 - korektna izpolnitev vseh dosedanjih davčnih obveznosti iz naslova DDV-ja s strani davčnega zavezanca (predložitev obračunov in plačilo zapadlih obveznosti);
 - davčni zavezanec ni smel biti kaznovan zaradi storitev kaznivega dejanja ali za hujši prekršek v zvezi z DDV-jem;
 - od izvajanja posebne ureditve do ponovnega prehoda na posebno ureditev je minilo več kot 12 mesecev;
 - davčni zavezanec ima urejeno predpisano dodatno administriranje – evidence;
 - vlogo mora davčni zavezanec predložiti pristojnemu davčnemu organu vsaj 15 dni pred pričetkom novega davčnega obdobja.
-
- Davčni zavezanec, ki uporablja posebno ureditev po plačani realizaciji, mora v roku iz 86. člena tega zakona hraniti račune, ki jih je plačal drugim davčnim zavezancem, in dokazila o opravljenih plačilih.
 - Davčni zavezanec, ki uporablja posebno ureditev po plačani realizaciji, mora davčnemu organu poročati o vseh izdanih računih, ki niso plačani do 31. decembra tekočega leta. Popis neplačanih računov mora davčni zavezanec predložiti pristojnemu davčnemu uradu najpozneje do 31. januarja naslednjega leta.

V 175. členu P-ZDDV-1 je določeno, da davčni zavezanci, ki obračunavajo DDV po plačani realizaciji, vodijo davčne evidence tako, da zagotavljajo tudi podatke o prejetih plačilih:

- o znesku prejetega plačila,
- o datumu prejetega plačila in
- o obračunanem DDV-ju po prejetih plačilih, ločeno po stopnjah 20% in 8,5%.

Spremljati moramo vse promete, tudi tiste, ki jih vpisujejo po pravilih obračunane realizacije in so naštetih v 132. členu ZDDV-1.

V skladu s 132. členom ZDDV-1 so glede na plačano realizacijo izključene naslednje transakcije:

- uvoz in izvoz, pridobitve blaga znotraj Skupnosti in dobave blaga znotraj Skupnosti,
- pogodbe o finančnem najemu (leasingu),
- pogodbe o prodaji oziroma nakupu blaga s pridržkom lastninske pravice, kreditnih in posojilnih pogodb,
- blaga in storitev, če so računi izdani z obračunanim DDV-jem, in zneskov, izkazanih na njih ni treba plačevati v obdobju, ki presega 6 mesecev od datuma izdaje,
- blaga in storitev, za katere so izdani računi, preden je blago dobavljeno, oziroma so storitve opravljene.

Drugi prometi se obravnavajo po pravilih plačane realizacije.

Davčni zavezanci, ki obračunavajo DDV po plačani realizaciji, morajo na podlagi vrste prometa presoditi, kdaj bodo v evidenco izdanih računov vpisali listine po pravilih plačane in kdaj po pravilih obračunane realizacije. Takšno obravnavanje davčnih evidenc lahko vodi v pogoste napake in neprimerljivost davčnih evidenc z drugimi poslovnimi evidencami. Ker v enem obrazcu združeni prometi po plačani in po obračunani realizaciji tudi ne zagotavljajo vseh podatkov, ki jih zavezanci potrebujejo za izpolnjevanje priloge A, predlagam drugačno izpolnjevanje evidence izdanih računov.

Predlagani sistem obračunavanja davka na dodano vrednost po plačani realizaciji je, da se evidenca izdanih računov razdeli na tri dele:

1. **evidenca izdanih računov - obračunano**, v katero se vsi podatki vnašajo po pravilih obračunane realizacije,
2. **evidenca izdanih računov – obračunano, a ne plačano**, v katero se podatki vnašajo po pravilih plačane realizacije (niso vpisani predmeti po 132. členu ZDDV-1) – zneski, obračunani, a še ne plačani v obračunskem obdobju,
3. **evidenca izdanih računov – plačano, že prej obračunano**, v katero se podatki vnašajo po pravilih plačane realizacije (niso vpisani predmeti po 132. členu ZDDV-1) – zneski, obračunani v preteklih obdobjih in plačani v tekočem obdobju.

Če od vrednosti v *evidenci izdanih računov - obračunano* odštejemo vrednosti iz *evidence izdanih računov - obračunano, a ne plačano* in prištejemo vrednosti iz *evidence izdanih računov - plačano, že prej obračunano* dobimo vrednosti, ki sodijo v predpisano davčno evidenco izdanih računov, iz katere črpamo podatke za obračun DDV-O:

Tabela 4: Prikaz predlaganega sistema obračunavanja davka na dodano vrednost po plačani realizaciji za izdane račune

SHEMA	POMEN SHEME
IR-O	Izdani računi – obračunano
- IR-ON	Izdani računi – obračunano, a ne plačano
+ IR-OP	Izdani računi – plačano, že prej obračunano
= IR	Znesek DDV-ja izdanih računov

Vir: IKS, 10-11/07, 370

Ob upoštevanju teh postopkov so hkrati pripravljeni tudi podatki za vnos v obrazec DDV-O in njegovo prilogo A.

Prav tako je predlagani sistem obračunavanja DDV-ja po plačani realizaciji za prejete račune, da se evidenca razdeli na tri dele:

1. **evidenca prejetih računov - obračunano**, v katero se vsi podatki vnašajo po pravilih obračunane realizacije,

2. **evidenca prejetih računov - obračunano, a ne plačano**, v katero se podatki vnašajo po pravilih plačane realizacije (niso vpisani prometi po 132. členu ZDDV-1) – zneski, obračunani, a še ne plačani v obračunskem obdobju,

3. **evidenca prejetih računov – plačano, že prej obračunano**, v katero se podatki vnašajo po pravilih plačane realizacije (niso vpisani prometi po 132. členu ZDDV-1) – zneski, obračunani v preteklih obdobjih in plačani v tekočem obdobju.

Ko od vrednosti v *evidenci prejetih računov - obračunano* odštejemo vrednosti iz *evidence prejetih računov - obračunano, a ne plačano* in prištejemo vrednosti iz *evidence prejetih računov – plačano, že prej obračunano*, dobimo vrednosti, ki jih moramo spremljati v evidenci prejetih računov, hkrati pa imamo pripravljene podatke za vnos v obrazec DDV-O in prilogo A.

Tabela 5: Prikaz predlaganega sistema obračunavanja davka na dodano vrednost po plačani realizaciji za prejete račune

SHEMA	POMEN SCHEME
PR-O	Prejeti računi – obračunano
- PR-ON	Prejeti računi – obračunano, a ne plačano
+ PR-OP	Prejeti računi – plačano, že prej obračunano
= PR	Znesek DDV-ja prejetih računov

Vir: IKS, 10-11/07, 371

Tudi pri izpolnjevanju evidence prejetih računov veljajo podobna pravila kot pri izpolnjevanju evidence izdanih računov. V 175. členu P-ZDDV-1 je določeno, da davčni zavezanci, ki obračunavajo DDV po plačani realizaciji, vodijo davčne evidence tako, da zagotavljajo tudi podatke o izvršenih plačilih:

- o znesku izvršenega plačila,
- o datumu izvršenega plačila in
- o odbitku DDV-ja od izvršenih plačil po različnih stopnjah DDV-ja (Zalokar, Prusnik, Prislan, 2007, 370-372).

Davčni zavezanci, ki so izbrali ugotavljanje davčne obveznosti po posebni ureditvi na podlagi prejetih in izvršenih plačil, bodo morali davčno obveznost po splošni ureditvi (na osnovi obračunanih zneskov) še zmerom izvajati za naslednje obdavčljive transakcije (132. člen ZDDV-1):

Tabela 6: Prikaz davčnih obveznosti po splošni ureditvi

Obračunani DDV/izveden obdavčljive transakcije	Odbitek DDV/ prejete obdavčljive transakcije
- izvoz blaga	- uvoz blaga
- dobava blaga znotraj Skupnosti	
- pridobitev blaga znotraj Skupnosti	- pridobitev blaga znotraj Skupnosti
- obdavčljive transakcije na osnovi finančnega najema	- obdavčljive transakcije na osnovi finančnega najema
- obdavčljive transakcije na osnovi prodaje blaga s pridržkom lastninske pravice	- obdavčljive transakcije na osnovi prodaje blaga s pridržkom lastninske pravice
- obdavčljive dobave blaga ali storitev z odloženim plačilom 6-ih mesecev	- obdavčljive dobave blaga ali storitev z odloženim plačilom 6-ih mesecev
- dobave blaga ali storitev, kjer je bil račun izdan pred opravljeno dobavo blaga oziroma pred opravljeno storitvijo	- dobave blaga ali storitev, kjer je bil račun izdan pred opravljeno dobavo blaga oziroma pred opravljeno storitvijo
- obdavčljive transakcije na podlagi kreditne ali posojilne pogodbe	- obdavčljive transakcije na podlagi kreditne ali posojilne pogodbe

Vir: Špes, 2007, 263

Kot je razvidno iz tabele, so za namen obračunavanja DDV-ja po plačani realizaciji izključene transakcije, ki se nanašajo tako na nastanek obračunske obveznosti kot tudi na uveljavitev pravice do odbitka DDV.

Davčni zavezanec, ki začne uporabljati posebno ureditev po plačani realizaciji, ne sme obračunavati DDV-ja od plačil, ki jih prejme za dobave blaga oziroma storitve, ki jih je

opravi pred identifikacijo za namene DDV-ja, ali uveljavljati odbitka DDV-ja za plačila, ki ji izvrši v zvezi z dobavo blaga in storitev, ki so mu bile opravljene pred identifikacijo za namene DDV-ja (133. člen, 4. odst. ZDDV-1).

Če davčni organ iz obvestila davčnega zavezanca ali drugih podatkov, ki so mu na razpolago, ugotovi, da obstaja sum zlorabe posebne ureditve po plačani realizaciji, ali če mora preveriti točnost in popolnost podatkov v obvestilu, lahko davčnemu zavezancu začasno, največ pa za 2 meseca, prepove uporabo posebne ureditve po plačani realizaciji. Pritožba ne zdrži izvršitve odločbe davčnega organa (133. člen, 6. odst. ZDDV-1).

Davčni organ mora v roku iz prejšnjega odstavka izdati odločbo, s katero prepove uporabo posebne ureditve po plačani realizaciji, če ugotovi, da je davčni zavezanec želel uporabiti to posebno ureditev zaradi izognitve davku, ali če ugotovi, da predpisani pogoji za uporabo posebne ureditve po plačani realizaciji niso bili izpolnjeni. Pritožba ne zadrži izvršitve odločbe davčnega organa (133. člen, 7. Odst. ZDDV-1).

6.2. POSREDOVANJE PODATKOV DDV-O PO PLAČANI REALIZACIJI

6.2.1. Kako sestaviti prvi obračun DDV-ja po plačani realizaciji

Davčni zavezanci, ki so 1.1.2006 prešli na »nov« način plačevanja DDV po plačani realizaciji, so morali s tem dnem svoje knjigovodske evidence prilagoditi zahtevam, ki jim jih nalaga Zakon o spremembah in dopolnitvah zakona o davku na dodano vrednost (ZDDV-F; Ur.l. RS št. 108/05) in dopolnjujoči Pravilnik o spremembah in dopolnitvah pravilnika o izvajanju zakona o davku na dodano vrednost (Ur.l. RS št. 117/05, 01/06 in 10/06).

Ti davčni zavezanci so od tega dne dalje dolžni v svojem knjigovodstvu ločeno izkazovati kakršnakoli plačila, ki jih prejmejo ali izvršijo v zvezi s prometom blaga in storitev, od katerih morajo ugotavljati davčno obveznost na podlagi prejetih in izdanih računov.

Poleg podatkov iz 56. člena ZDDV, tj. podatkov potrebnih za pravilno in pravočasno obračunavanje in plačevanje DDV-ja, mora davčni zavezanec, ki plačuje DDV po plačani

realizaciji, tudi knjige prejetih in izdanih računov, kot tudi sam davčni obračun DDV-O, prilagoditi temu načinu plačevanja DDV-ja.

Knjiga P-RAČ

V knjigo P-RAČ vpisuje podatke na podlagi izvršenih plačil po prejetih računih in v stolpec 3 namesto datuma prejema listine vpiše datum plačila. Po izvršenih plačilih evidentira znesek in datum plačila in vstopni DDV na podlagi izvršenih plačil po različnih davčnih stopnjah.

Knjiga I-RAČ

V knjigo I-RAČ vpisuje podatke o prejetih plačilih (znesek in datum plačila) in obračunanem DDV-ju po različnih davčnih stopnjah. V stolpec 4 namesto datuma izstavitve listine vpiše datum plačila. Ti podatki so pomembni zato, ker davčni zavezanec sestavi davčni obračun DDV-ja, obrazec DDV-O, na podlagi prejetih in izvršenih plačil. Poleg teh podatkov davčni zavezanec v obračun vključi še promet, ki je po ZDDV oproščen plačila DDV-ja, in promet, za katerega je po ZDDV-F izključena pravica do uporabe posebne ureditve po plačani realizaciji.

Obrazec DDV-O

Vse prejete račune in vse izdane račune, ki v davčnem obdobju še niso bili plačani, pa kot take izkaže v posebni Prilogi A k obrazcu DDV-O, ki ga odda skupaj z obračunom DDV-O.

6.2.2. Sprememba ZDDV-1 s 01.01.2008

Od 01.01.2007 je v Sloveniji v veljavi in uporabi ZDDV-1 ter Pravilnik o izvajanju zakona o davku na dodano vrednost Ur.l.RS št. 141/06, 52/07 - v nadaljevanju PZDDV.

Zadnja celovita reforma davčne zakonodaje je zajela tudi področje DDV-ja, kjer je bilo (če odmislimo določene vsebinske spremembe) poudarjeno zmanjšanje davčnega administriranja na področju DDV-ja, še zlasti pri sestavi davčnega obračuna za namene DDV-ja. V obrazec DDV-O je potrebno vpisati manj podatkov oziroma so podatki v posameznih postavkah združeni.

Vsekakor je, glede na dosedanje davčno prakso, večina davčnih zavezancev v letu 2007 še zmeraj uporabljala »predpisane« davčne evidence – pomožne knjige (P-RAČ, I-RAČ, P-RAČ-P itd.), ki so bile vsebinsko obvezne pred letom 2007 in »podlaga« za vpisovanje podatkov v obrazcu DDV-O

(http://www.superdavki.com/index.cfm?docid=3758&stran=1&cat=232&searchterm=spremembe.zddv.1.1.08&isci_niz=spremembe%20zddv%20po%201.1.08&poglavje=0&dod=01/01/2003&ddo=31/12/2008&poarhivu=1&poaktualno=1&ponaslovu=1&povsebini=1; 03.07.2008).

6.2.3. Obrazec DDV-O

Ob vstopu davčnega zavezanca v posebno ureditev obračunavanja DDV-ja po plačani realizaciji mora le-ta tako kot ostali davčni zavezanci, ki te posebne ureditve ne uporabljajo, oddati obračun na predpisanem obrazcu DDV-O. Na njem prvi mesec obračuna po tej ureditvi ne izkaže vsega prometa, ki ga je opravil v tem obračunskem davčnem obdobju, ampak le promet po izdanih in prejetih računih, ki so bili v tem obdobju tudi že plačani. V tem obdobju je kot vstopni DDV na obrazcu DDV-O izkazal promet po izvršenih plačilih, kot obračunani DDV pa promet po prejetih plačilih.

Njegova davčna obveznost, izvzet promet, ki je izključen iz te posebne ureditve (uvoz in izvoz blaga, pridobitve in dobave blaga znotraj EU in dobave po kreditnih in leasing pogodbah, dobave, kjer je rok plačila daljši od 6-ih mesecev, promet na podlagi vnaprejšnjih plačil) in oproščen promet, je razlika med prejetimi in izvršenimi plačili v tem davčnem obdobju.

Ker pa se plačila po izdanih in prejetih računih v tekočem davčnem obdobju izvršujejo tudi v kasnejših davčnih obdobjih, mora davčni zavezanec v naslednje davčne obračune že vključiti račune, ki jih bo prejel in izdal v predhodnih davčnih obdobjih, plačilo pa bo prejel oziroma izvršil v tekočem davčnem obdobju.

Tak način ugotavljanja davčne obveznosti se uporablja od 1.2.2006 dalje, kar določa Pravilnik o spremembah in dopolnitvah ZDDV (Ur.l. RS št. 10/06), in je povsem skladno z ugotavljanjem davčne obveznosti po plačani realizaciji. Le v 1. oziroma konkretno v januarskem davčnem obračunu lahko davčni zavezanec izkazuje plačane in prejete račune

samo v tem davčnem obdobju, v vse naslednje davčne obračune pa mora vključiti tudi izdane in prejete račune iz predhodnih davčnih obdobj, ki so bili plačani v obdobju, za katerega bo sestavljal davčni obračun.

6.2.4. Osnovni sistem plačane realizacije – shema

Tabela 7: DDV po plačani realizaciji - shema - obračun za eno davčno obdobje

IZSTOPNI DDV	VSTOPNI DDV
Obveznosti za vstopni DDV po zaračunani realizaciji	Pravica za vstopni DDV po zaračunani realizaciji
+ DDV, plačan s plačilom računov, izdanih v predhodnih obdobjih	+ DDV, plačan s plačilom računov, prejetih v predhodnem obdobju
- DDV, neplačan z neplačilom računov, izdanih v tekočem obdobju	- DDV, neplačan z neplačilom računov, prejetih v tekočem obdobju
= Obveznosti za izstopni DDV po plačani realizaciji	= Pravica za vstopni DDV po plačani realizaciji

Vir: Zveza računovodij, finančnikov in revizorjev Slovenije, 2005

Poleg podatkov o prejetih in izvršenih plačilih v tekočem davčnem obdobju je davčni zavezanec dolžan davčnemu organu poročati tudi o izdanih in prejetih računih, po katerih v davčnem obdobju še ni bilo izvršeno oziroma prejeto plačilo. Te podatke kot take posebej izkaže v Prilogi A k obrazcu DDV-O. V tej prilogi, tako kot v obrazcu DDV-O, izkazuje (neto) obdavčen promet (zap. oznaka 11) in (neto) obdavčene nabave (zap. oznaka 21 oziroma po 1.1.08 oznaka 31) po izdanih in prejetih računih, ki v davčnem obračunu, za katerega sestavlja obračun, še ne bodo plačani. Znesek DDV-ja po izdanih in prejetih neplačanih računih izkazuje posebej po posameznih davčnih stopnjah in ga izkazuje v zap. oznako 21 in 22 in DDV od nabave 41 in 42.

Tak način prikazovanja izdanih in prejetih neplačanih računov je narejen le za davčno obdobje, ko se zavezanec za davek na dodano vrednost prijavi, da bo davek na dodano vrednost obračunaval po posebni ureditvi, po plačani realizaciji. V kasnejša davčna obdobja mora vključiti tudi račune, ki so bili izdani in prejeti v predhodnih davčnih obdobjih, plačilo pa izvršeno v tekočem davčnem obdobju. Temu ustrezno je dopolnjena tudi priloga A k obračunu DDV-O in se uporablja že od 1.2.2006 (priloga št. 5) dalje s spremenjenim obrazcem od 01.01.2008 (priloga št. 6).

Spremembe pravilnika, ki so bile objavljene v Ur.l. RS št. 10/06, so bile nujne, saj v kolikor davčni zavezanec v davčni obračun ne bi vključil tudi plačil, ki jih bo v tekočem davčnem obdobju prejel za promet, ki ga je opravil v predhodnih davčnih obdobjih, bi to pomenilo izpad sredstev DDV-ja, ker za tako prejeta plačila ta DDV sploh ne bi bil plačan. Prav tako davčni organ tako prejeta plačila lahko preverja le skozi Prilogo A k obračunu DDV-O. Plačilo DDV-ja po plačani realizaciji je namreč sestavljeno iz plačil, ki jih davčni zavezanec prejme in izvrši v tekočem davčnem obdobju, in plačil, ki jih prejme in izvrši po računih preteklih davčnih obdobj.

6.3. Prenehanje uporabe posebne ureditve

Davčni zavezanec, identificiran za namene DDV-ja, ki obračunava DDV po posebni ureditvi po plačani realizaciji, skladno s 134. členom ZDDV-1, preneha uporabljati posebni sistem obračunavanja DDV-ja po plačani realizaciji:

- »prostovoljno« - kljub temu, da ni presegel v zadnjih 12-ih mesecih 208.000,00 EUR obdavčenega prometa – potreba po vnaprejšnjem obvestilu pristojnega davčnega organa;
- obvezno zadnji dan davčnega obdobja, v katerem preseže 208.000,00 EUR obdavčene realizacije.

V zadnjem obračunskem obdobju, ki ga davčni zavezanec izvede po sistemu plačane realizacije glede na prejšnji alineji, mora v obračunu DDV-ja podati še naslednje podatke:

- celoten znesek DDV-ja, ki bi ga bil dolžan plačati v obdobju uporabe posebne ureditve po plačani realizaciji, če ne bi uporabljal te posebne ureditve, zmanjšan za;

- celoten znesek DDV, ki ga je obračunal in plačal v skladu s posebno ureditvijo po plačani realizaciji in za znesek vstopnega DDV.

To pomeni, da se ob prehodu iz posebne ureditve po plačani realizaciji na splošno ureditev obračunavanja DDV-ja vključi v davčni obračun za namene DDV-ja ves obračun DDV-ja in izkaže odbitek DDV-ja, ki ni bil zajet (obračunan, uveljavljen) v obdobju obračunavanja DDV-ja posebni ureditvi po plačani realizaciji.

Davčnemu zavezancu preneha pravica do uporabe posebne ureditve po plačani realizaciji v skladu s 135. členom ZDDV-1, če:

- je bil med uporabo te ureditve obsojen storitve kaznivega dejanja ali kaznovan za hujši prekršek v zvezi z DDV-jem,
- je uveljavljal odbitek DDV-ja, kot da ne bi uporabljal posebne ureditve po plačani realizaciji,
- davčni organ utemeljeno sumi, da je zavezanec zlorabil posebno ureditev po plačani realizaciji.

Davčni zavezanec iz prejšnjega odstavka mora v obračunu DDV-ja, ki ga predloži za davčno obdobje, v katerem mu je prenehala pravica do uporabe posebne ureditve po plačani realizaciji, izkazati celoten znesek DDV-ja, ki bi ga bil dolžan plačati v obdobju uporabe posebne ureditve po plačani realizaciji, če ne bi uporabljal te posebne ureditve, zmanjšan za celoten znesek DDV-ja, ki ga je obračunal in plačal v skladu s posebno ureditvijo po plačani realizaciji, in za znesek odbitka DDV-ja

(http://www.zakonodaja.com/zakoni/vii/1/1/zddv_1/cleni/135.clen/135.clen; 03.07.2008).

7. PRIMERJAVA VODENJA DDV-ja PO FAKTURIRANJU IN PO POSEBNI UREDITVI, PO PLAČANI REALIZACIJI NA PRAKTIČNEM PRIMERU STORITVENEGA PODJETJA X

7.1. Letni obračun DDV-ja po fakturiranji realizaciji storitvenega podjetja X

Letni obračun DDV-ja po fakturiranji realizaciji storitvenega podjetja X je sestavljeno iz dejanske dokumentacije prejetih računov, izdanih računov vseh avansnih prejetih in izdanih računov - z drugo besedo: računov za prejeto in dano predplačilo leta 2007.

Predstavljam celoletni povzetek knjige prejetih in knjige izdanih računov v tabeli št. 5 z že izračunanimi mesečnimi rezultati.

Tabela 8: Prikaz obveznosti po mesečnih obračunih DDV-ja po fakturirani realizaciji

Mesec	DDV po izdanih fakturah OBVEZNOST	DDV po prejetih fakturah OBVEZNOST		Obveznost ali presežek
		8,5 %	20 %	
Januar	5.246,08 EUR	1,35 EUR	715,35 EUR	4.529,37 EUR
Februar	670,59 EUR	1,35 EUR	189,70 EUR	479,54 EUR
Marec	1.093,35 EUR	1,35 EUR	405,14 EUR	686,85 EUR
April	948,92 EUR	1,35 EUR	346,76 EUR	600,81 EUR
Maj	1.070,67 EUR	2,33 EUR	238,93 EUR	829,40 EUR
Junij	1.172,70 EUR	1,74 EUR	344,51 EUR	826,45 EUR
Julij	1.043,02 EUR	4,67 EUR	382,52 EUR	655,84 EUR
Avgust	949,12 EUR	1,35 EUR	453,47 EUR	494,29 EUR
September	1.192,29 EUR	0,00 EUR	290,28 EUR	902,01 EUR
Oktober	1.252,31 EUR	3,49 EUR	418,48 EUR	830,34 EUR
November	3.945,96 EUR	87,31 EUR	1.414,81 EUR	2.443,84 EUR
December	2.180,33 EUR	4,24 EUR	1.483,44 EUR	692,65 EUR

Vir: Povzetek iz obstoječe dokumentacije storitvenega podjetja X

Za obračun DDV-ja po fakturiranji realizaciji storitvenega podjetja X sem za primer izbrala mesec julij 2007.

Priloga št. 1 nam prikazuje knjigo izdanih računov. Navedeni so datumi izdanih računov, številke računov in zneski, ki jih zahteva obrazec. To je vrednost z DDV-jem, osnova oziroma vrednost brez DDV-ja in obračunan 8,5% ali 20% DDV.

V prilogi št. 2 je prikazana knjiga prejetih računov, ki prav tako vsebuje zahtevane podatke. V prilogi št. 3 so v obrazcu DDV-O obračun davka na dodano vrednost za mesec julij 2007 prikazani zbrani podatki priloge 1 in priloge 2, iz česar je razvidna tudi nastala obveznost izbranega meseca.

7.2. Letni obračun DDV-ja po plačani realizaciji podjetja X

Letni obračun DDV-ja po plačani realizaciji podjetja X je sestavljen iz dejanske dokumentacije prejetih in izdanih računov, računov za predplačilo ter vseh dokazil o plačilih (bančni izpiski, gotovinska plačila, kompenzacije, ...).

Tabela 9: Prikaz obveznosti po mesečnih obračunih DDV-ja po plačani realizaciji

Mesec	DDV po izdanih fakturah OBVEZNOST	DDV po prejetih fakturah OBVEZNOST		Obveznost ali presežek
		8,5 %	20 %	
Januar	3.086,34 EUR	0,00 EUR	91,03 EUR	2.995,30 EUR
Februar	1.730,67 EUR	2,71 EUR	161,53 EUR	1.566,44 EUR
Marec	879,64 EUR	0,00 EUR	186,22 EUR	693,43 EUR
April	1.101,80 EUR	0,00 EUR	166,67 EUR	935,12 EUR
Maj	1.510,00 EUR	0,00 EUR	197,75 EUR	1.312,24 EUR
Junij	1.067,54 EUR	1,74 EUR	277,15 EUR	788,65 EUR
Julij	1.534,43 EUR	0,00 EUR	204,87 EUR	1.329,55 EUR
Avgust	628,68 EUR	0,00 EUR	240,24 EUR	388,44 EUR
September	1.323,15 EUR	0,00 EUR	123,73 EUR	1.199,42 EUR
Oktober	746,95 EUR	0,51 EUR	134,26 EUR	612,19 EUR
November	2.355,84 EUR	86,65 EUR	206,57 EUR	2.062,62 EUR
December	2.984,68 EUR	1,42 EUR	332,96 EUR	2.666,99 EUR

Vir: Povzetek iz obstoječe dokumentacije podjetja X

7.3. Prednosti obračuna DDV-ja po fakturiranju in po plačani realizaciji

Kot prednosti obračuna DDV-ja po fakturirani realizaciji navajam, da imajo računovodski servisi ali samostojni računovodje, ki obračunavajo DDV zavezancem, boljšo računalniško podporo in da je tak obračun bolj prilagodljiv za stranke oziroma za posamezna podjetja, ki so zavezani za obračun DDV-ja.

Obveznost ali presežek obračuna nastane na osnovi dejanskih prejetih in izdanih faktur, čeprav fakture še niso poravnane. Izognemo se kontroli plačil (po blagajniških izdatkih ali prejemkih, plačil preko transakcijskih računov, kompenzacij, asignacij, cesij ipd.). Seveda pa je treba voditi kontrolo plačanih danih ali prejetih avansnih plačil, saj morajo tudi slednja biti zajeta v obračunu DDV-ja po fakturiranju.

Največja prednost obračuna DDV-ja po plačani realizaciji je, da obračun vsebuje dejanske plačane fakture, kar je za zavezance dobro, saj odvedejo DDV od že pridobljenega plačila. Tako se naj ne bi zgodilo, da bi prišli do nelikvidnosti zaradi plačila DDV-ja.

Na ta način zavezancem ZDDV omogoča, da zaradi takojšnjega plačila DDV-ja in daljših plačilnih rokov ne zaidejo v stanja nelikvidnosti.

7.4. Pomanjkljivosti oziroma slabosti obračuna DDV-ja po fakturiranju in po plačani realizaciji

Pri obračunavanju DDV-ja po plačani realizaciji je potrebno voditi dodatne evidence. Zavezanci morajo poleg tekočih DDV evidenc voditi še dodatne evidence v zvezi s plačili, kar pri tistih, ki omenjene evidence vodijo prek računalnika, pomeni spreminjanje in dopolnjevanje računalniških programov, kar je povezano z dodatnimi investicijami.

Vsi davčni zavezanci so ob vključitvi v obračun DDV-ja po plačani realizaciji dolžni knjigovodstvu ločeno izkazovati kakršnakoli plačila, ki jih prejmejo ali izvršijo v zvezi s prometom blaga ali storitev, od katerih morajo ugotavljati davčno obveznost na podlagi prejetih in izdanih računov.

Vedeti moramo, da pri obračunavanju DDV-ja po plačani realizaciji lahko vstopni in izstopni DDV upoštevamo šele, ko je poravnan. Zato moramo biti pozorni pri plačilih, kdaj lahko smatramo, da je plačilo realizirano.

V izogib raznim dilemam v praksi pa naj še enkrat poudarim, da bo za davčnega zavezanca, ki bo ugotavljal davčno obveznost na podlagi prejetih plačil, nastala obveznost za obračun DDV-ja na dan, ko bo prejel plačilo, oziroma pravica do odbitka vstopnega DDV-ja na dan, ko bo izvršil plačilo.

2. odstavek 133. člena ZDDV-1 govori, da mora davčni zavezanec, ki se odloči uporabljati posebno ureditev davka na dodano vrednost po plačani realizaciji, v računovodstvu ločeno izkazati kakršnakoli plačila, ki jih prejme ali izvrši v zvezi s transakcijami, od katerih mora ugotoviti svojo davčno obveznost na podlagi izdanih in prejetih računov.

Tako mora zavezanec vedeti, kdaj se šteje, da je plačilo prejeto oziroma izvršeno (SRS 7 - Slovenski računovodski standard 7):

- če je plačilo v gotovini (v obliki bankovcev, kovancev, čekov oziroma takoj "udenarljivih" vrednostnih papirjev), se šteje, da je dan prejema plačila dan, ko davčni zavezanec prejme gotovino, oziroma ko izvrši plačilo v gotovini; v primeru plačila z uporabo plačilne ali kreditne kartice, se šteje, da je dan prejema plačila dan izdaje potrdila o prejetem plačilu oziroma dan izvršitve plačila;
- če je plačilo prejeto na račun pri banki ali drugi finančni instituciji, se šteje, da je dan prejema plačila dan, ko je denar prejet na račun, oziroma ko je plačilo izvršeno na račun;
- če je plačilo prejeto v drugih oblikah (pobot ali kompenzacija, odstop ali cesija, nakazilo ali asignacija, prevzem dolga), se šteje, da je dan prejema plačila dan, ko je terjatev poplačana oziroma dan, ko je obveznost izpolnjena, in sicer skladno s predpisi, ki urejajo te načine plačila.

Posebej je treba biti pozoren še pri delnih plačilih faktur, saj je treba plačati samo ustrezen del DDV-ja oziroma isto velja za njegov odbitek

(<http://www.ozs.si/obrtnik/prispevek.asp?IDpm=2918&ID=7837>; 03.07.2008).

Pomanjkljivosti obračuna DDV-ja po fakturirani realizaciji se pokažejo pri zavezancih, ki zaradi neposlovnega odnosa do dokumentacije ne zajamejo vseh izdanih in prejetih računov v pravilno davčno obdobje. Tako mesečni podatki v obračunu niso relevantni.

7.5. Končne ugotovitve ugodnosti za storitveno podjetje X

Nedvomno je ugodnejša rešitev za zavezance, ki so lahko vključeni v obračunavanje DDV-ja po plačani realizaciji, saj podjetja državi plačajo davek šele takrat, ko od kupcev prejmejo plačilo za prodano blago ali opravljeno storitev. To izboljša njihov trenutni likvidnostni položaj, kar je zlasti pomembno za mala podjetja, ki na splošno težje prenašajo breme plačilne nediscipline, ki vlada v Sloveniji.

Del posledic plačilne nediscipline se torej prenaša na državo, ki pa je marsikdaj tudi sama kriva za omenjeni pojav, saj se kontrole posameznih obračunov DDV-ja oziroma posameznih zavezancev ne izvajajo dovolj pogosto. Zaradi neposlovnega obnašanja zavezancev v zvezi z dokumentacijo velikokrat prihaja do nepravilnosti obračunavanja DDV-ja.

Sistem obračunavanja oziroma plačevanja DDV-ja po plačani realizaciji je zlasti ugoden za tiste davčne zavezance, katerih kupci pogosto zamujajo s plačili, sami pa svojim dobaviteljem plačujejo ali morajo plačevati tekoče oziroma celo z danimi predplačili.

Tabela 10: Prikaz razlik med mesečnimi obveznostmi glede na različnost obračunavanja davka na dodano vrednost

Mesec	DDV po fakturiranju OBVEZNOST	DDV po plačani realizaciji OBVEZNOST	Razlika
Januar	4.529,37 EUR	2.995,30 EUR	1.534,07 EUR
Februar	479,54 EUR	1.566,44 EUR	-1.086,90 EUR
Marec	686,85 EUR	693,43 EUR	-6,57 EUR
April	600,81 EUR	935,12 EUR	-334,31 EUR
Maj	829,40 EUR	1.312,24 EUR	-482,84 EUR
Junij	826,45 EUR	788,65 EUR	37,79 EUR
Julij	655,84 EUR	1.329,55 EUR	-673,71 EUR
Avgust	494,29 EUR	388,44 EUR	105,85 EUR
September	902,01 EUR	1.199,42 EUR	-297,41 EUR

Oktober	830,34 EUR	612,19 EUR	218,15 EUR
November	2.443,84 EUR	2.062,62 EUR	381,21 EUR
December	692,65 EUR	2.666,99 EUR	-1.974,34 EUR

Vir: Povzetek iz obstoječe dokumentacije storitvenega podjetja X

Na osnovi mesečne analize obračunov DDV-ja po fakturirani realizaciji in po plačani realizaciji sem naredila primerjavo na letni ravni. Izpostavila sem, do kakšnih razlik prihaja v mesečnih obračunih davka na dodano vrednost glede izkazane obveznosti oziroma presežka.

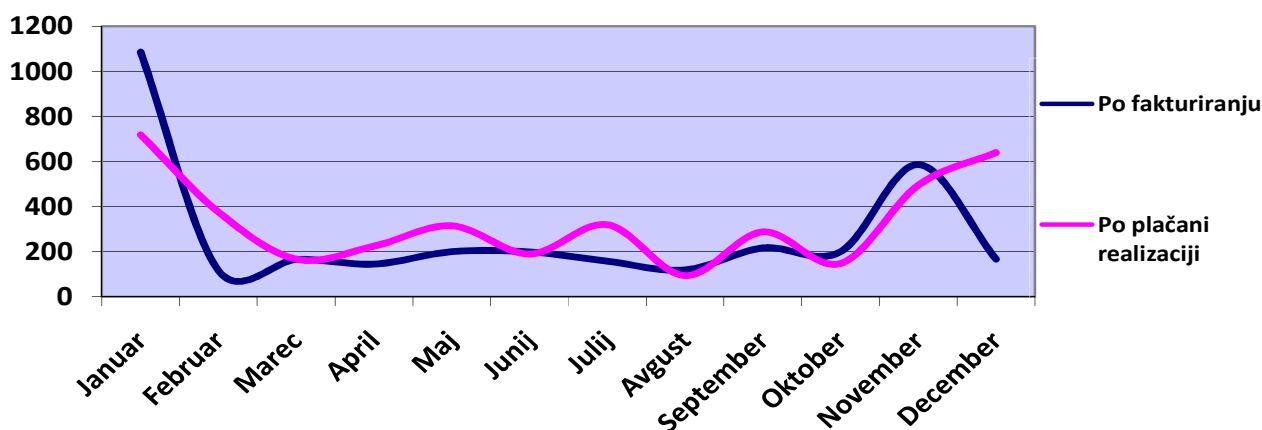
V konkretnem primeru lahko na osnovi analize obračunov storitvenega podjetja X vidimo, da smo v veliki dilemi, ali bi naj podjetje obračunavalo DDV po plačani realizaciji ali ne. V natančnem prikazu je razvidno, da podjetju X obračunavanje DDV-ja po plačani realizaciji glede na letno raven ne prinaša prednosti oziroma boljše likvidnosti.

Vsak mesec prihaja kar do velikih nihanj. To pomeni, da bi morda lahko podjetje v mesecih, kjer je obveznost DDV-ja manjša, poravnalo kakšne druge obveznosti (do dobaviteljev) in tako bi zopet v prihodnjem mesecu podjetje imelo manjšo obveznost glede obračuna davka na dodano vrednost po plačani realizaciji. Če ocenjujemo stanje, kakršno je bilo v letu 2007 na konkretnem primeru podjetja X, ocenjujem, da se vodenje DDV-ja po plačani realizaciji glede na letno raven ne obrestuje.

Na podlagi opravljene analize storitvenega podjetja X predlagam, da naj se podjetja, ki ne spoštujejo plačilne discipline, ne odločajo za sistem vodenja DDV-ja po plačani realizaciji. Podjetja, ki niso sposobna na valuto poravnati obveznosti dobaviteljem, nimajo nikakršne prednosti pri mesečnih obračunavanjih DDV-ja po plačani realizaciji, razen tega, da davek na dodano vrednost dejansko odvedejo v obračunskem obdobju, ko dobijo plačane izhodne fakture oziroma izstavljene terjatve do kupcev.

Graf 1: Pregled letnega obračuna davka na dodano vrednost po fakturiranju in po plačani realizaciji

Pregled obračuna DDV-ja po fakturiranju in po plačani realizaciji storitvenega podjetja X za obdobje leta 2007

Vir: Povzetek iz obstoječe dokumentacije storitvenega podjetja X

Iz grafa št. 1 - pregled letnega obračuna davka na dodano vrednost po fakturiranju in davka na dodano vrednost po plačani realizaciji - je na letni ravni razvidno gibanje obveznosti davka na dodano vrednost do države.

Pri letnem obračunu davka na dodano vrednost po fakturiranju je razvidno, da ne prihaja do velikega mesečnega nihanja. Obveznost je skozi vse leto skoraj enakomerna. Razlika je le ob koncu leta, ko podjetja povečujejo svojo nabavo, ko se povečujejo stroški zaradi nabave novih osnovnih sredstev, materiala ipd. in se s tem posledično zmanjšuje tudi obveznost za davek na dodano vrednost.

Ob pregledu letnega obračuna davka na dodano vrednost po plačani realizaciji pa nam krivulja v grafu pokaže popolnoma drugačno sliko glede na letni obračun davka na dodano vrednost po fakturiranju. Iz meseca v mesec vidimo rast in spust krivulje, tako se tudi zelo očitno vidi, kako podjetje dobi poravnane svoje terjatve do kupcev. V kolikor bi poizkusili združiti obe krivulji, je seveda razumljivo, da se v tekočem letu poravnajo skoraj vse obveznosti davka na dodano vrednost ne glede na način obračunavanja. Seveda pa podjetja že

ob ustanovitvi strmijo k enakemu cilju oziroma viziji: dobro delati, dobro poslovati, redno plačevati.

8. SKLEP

Obračunavanje davka na dodano vrednost obsega tako široko področje, da je težko oceniti in prikazati vso aktualno problematiko, ki se je še dodatno pojavila po vstopu Slovenije v Evropsko unijo in seveda po uvedbi zadnjih sprememb Zakona o davku na dodano vrednost. Zadnja sprememba Zakona o davku na dodano vrednost se je začela uporabljati s 1.1.2007. Zakon ureja sistem in uvaja obveznost plačevanja davka na dodano vrednost na ozemlju Republike Slovenije. Zakon o davku na dodano vrednost (ZDDV-1) dopušča dva načina vodenja knjig, to je po splošni ureditvi davka na dodano vrednost po fakturiranju in po posebni ureditvi, po plačani realizaciji.

Pri pisanju diplomske naloge sem se odločila vzeti pod drobnogled razlike med obračunavanjem davka na dodano vrednost po fakturiranju oziroma po plačani realizaciji ter na podlagi konkretnega primera storitvenega malega podjetja ugotavljati, kateri način obračunavanja je primernejši.

Namen diplomske naloge je na konkretnem primeru malega storitvenega podjetja X prikazati, ali nam obračun davka na dodano vrednost po splošni ureditvi – fakturiranju in v primerjavi s posebno ureditvijo davka na dodano vrednost po plačani realizaciji predstavlja dilemo, priložnost ali nevarnost.

V prvem, teoretičnem delu diplomske naloge, sem predstavila osnovne opredelitve davka na dodano vrednost in kaj davek na dodano vrednost sploh je, pravne ureditve davka na dodano vrednost ter zakonske spremembe DDV-ja po vstopu Slovenije v Evropsko unijo.

V naslednjem poglavju sem predstavila, iz česa je sestavljen obračun davka na dodano vrednost. Po Zakonu davka na dodano vrednost - ZDDV so morali zavezanci za obračun mesečno, trimesečno, takrat še tudi šestmesečno, prilagati k obračunu pripadajoče knjige obračuna. Z novim zakonom (ZDDV-1), ki je prišel v uporabo 1.1.2007, to ni več potrebno. Sedaj mora za potrebe zagotovitve ustreznih evidenc biti obračun davka na dodano vrednost v elektronski obliki. Predstavila sem vodenje evidenc vsake knjige računov posebej, vključno z obrazcem davka na dodano vrednost (DDV-O), kjer so zajeti vsi podatki iz posameznih analitičnih poslovnih knjig.

V šestem poglavju sem predstavila posebno ureditev davka na dodano vrednost po plačani realizaciji in sam obračun z vsemi dodatnimi evidencami, ki so potrebne. Prikazala sem, na kakšen način lahko pristopimo k vodenju davka na dodano vrednost po plačani realizaciji, kako sestaviti obračun in na kakšen način prenehamo z uporabo posebne ureditve, oziroma kako lahko tudi država prepove vodenje po posebni ureditvi.

Zadnji del diplomske naloge vsebuje primerjavo obračuna davka na dodano vrednost po splošni ureditvi, t.j. po fakturirani, in po posebni ureditvi, t.j. po plačani realizaciji. To je prikazano na praktičnem primeru storitvenega malega podjetja X. Podatki, ki so zbrani na podlagi enega leta, so prikazani s pomočjo grafov in tabel.

Iz grafa je razvidna primerjava finančnih učinkov obeh načinov obračuna DDV-ja. Krivulja, ki nam prikazuje obračun davka na dodano vrednost po fakturiranju, je med letom dokaj konstantna, medtem ko je druga krivulja, ki je prikaz obračuna DDV-ja po plačani realizaciji, zelo nihajoča. Analiza raziskovalnega dela kaže, da obstaja dilema glede razlike v obračunavanju, saj na osnovi analize našega storitvenega podjetja X ne moremo posplošiti ugotovitve ustreznosti načina obračuna DDV-ja na ostala storitvena podjetja. O nevarnosti ni potrebno govoriti, saj se mora davek na dodano vrednost v vsakem primeru obračunati, bodisi takrat, ko je plačan, torej v primeru obračuna DDV-ja po plačani realizaciji, ali pa takrat, ko nastane obveznost ali terjatev, t.j. pri obračunu DDV-ja po fakturirani realizaciji. Vsekakor je priložnost za podjetja lahko zelo velika, saj lahko z vodenjem po plačani realizaciji odvedemo davek na dodano vrednost takrat, ko ga tudi dobimo plačanega. Zaradi tega podjetje ne zapade v likvidnostne težave zaradi plačevanja davkov.

Ob zaključku lahko na podlagi analize trdim, da zaradi dodatno nastalih stroškov obračunavanje DDV-ja po plačani realizaciji ne prinaša podjetju veliko večje likvidnosti. Seveda pa ne smemo zanemariti dejstev, da se DDV pri sistemu obračunavanja po plačani realizaciji plača v tekočem mesecu za plačila iz preteklega meseca. Na podlagi analize različnih obračunavanj DDV-ja pomeni za podjetje, ki obračunava DDV po plačani realizaciji, kratkotrajno boljšo likvidnost, kar pomeni, da je to obračunavanje samo navidezno ugodnejši položaj.

Z analizo obračunavanja DDV-ja sem na primeru konkretnega malega storitvenega podjetja dokazala, da obračunavanje DDV-ja po plačani realizaciji ne prinaša dodatnih ugodnosti.

Predlagam, da se obračunavanje DDV-ja po plačani realizaciji najprej preuči in se ugotovi, ali je takšno obračunavanje glede na sedanje poslovanje za podjetje ugodnejše in kako naj bi podjetje v prihodnosti poslovalo. Z dobro začrtanimi cilji, preučitvami in kazalniki lahko podjetje tudi s pomočjo obračunavanja DDV-ja po plačani realizaciji dobi boljši zagon.

Naj poudarim, da na podlagi svoje analize malega storitvenega podjetja ne morem trditi, da moje ugotovitve veljajo tudi za druga podjetja.

Naša ustava deluje: zdi se, da vse obeta, da bo trajala; na tem svetu pa so zanesljivi le smrt in davki.

(V pismu Leroyu, 1798, Franklin, Benjamin, 1706-1790)

9. UPORABLJENA LITERATURA IN VIRI

Literatura

1. Čučnik Janez; ZBIRKA jus: ZAKON O DAVKU NA DODANO VREDOST s strokovnim predgovorom (in s tipičnimi primeri) IN ZAKON O TROŠARINAH, Založba Skriptorij, Hiša odprtih vrat, Radovljica 1999, str. 8-9.
2. Javornik Štefka, Slovenija v evropski carinski uniji. Mednarodno poslovno pravo, Ljubljana 2004, str. 3-8.
3. Ošljaj Biserka: Davek na dodano vrednost, kratko in jedrnato. Denar, Ljubljana, 2004, str. 7-8.
4. Petauer Boštjan, Urbanija Tanja: DDV po vstopu Slovenije v Evropsko unijo, Lesce: Založba Legat, 2004, str. 823.
5. Petauer Boštjan, Urbanija Tanja: DDV po vstopu Slovenije v Evropsko unijo, Lesce: Založba Legat, 2004, str. 205.
6. Prezelj Tamara: Obračun DDV po 1. maju 2004. Denar, Ljubljana, 2004, str. 13-17.
7. mag. Boštjan Petauer, Tanja Urbanija: DDV PO VSTOPU SLOVENIJE V EVROPSKO UNIJO, Lesce 2004, str. 129-140.
8. Prislan B., Revija za računovodstvo in finance IKS 9-10/05, Zveza računovodij, finančnikov in revizorjev Slovenije, Ljubljana, 9-10/2005, str. 27.
9. Svilar Branka: Vse o davku na dodano vrednost, praktični napotki, novosti, spremembe in podzakonski akti. Lesce: Založba Oziris, 2001, str. 647.
10. Šircelj, A., Juren, P.: Predpisi o davkih, druga, spremenjena in dopolnjena izdaja, GV Založba d.o.o., Ljubljana, 2003.
11. Šircelj Andrej, predlog novele ZDDV: Obdavčitev dobav in pridobitev blaga v okviru EU. Pravna praksa, Ljubljana, 24.07.2003, str. 31-33.
12. Wakounig Marian, Davki v EU: Kaj lahko pričakuje Slovenija po 1. maju 2004, posebej na področju DDV. Evropsko pravo, Ljubljana, 2003, str. 1092-1106.

Viri

1. Gubenšek Marija: Davki v podjetju, februar 2007, str. 18-19.
2. IKS, revija za računovodstvo in finance, št. 7/04, letnik XXXI, str. 24.
3. IKS, revija za računovodstvo in finance, št. 10-11/07, letnik XXXIV, str. 370-371.
4. Knjigovodstvo po 1. maju 2004, Denar, Ljubljana, 14 (2004), 4, str. 6-10.
5. dr. Franc Koletnik, dr. Marko Hočevar,..., IKS, Revija za računovodstvo in finance, št. 7/04, Zveza računovodij, finančnikov in revizorjev Slovenije, Ljubljana, 7/04, str. 16.
6. Povzetek iz obstoječe dokumentacije podjetja X.
7. Šircelj Andrej, Novosti pri obdavčitvi z davkom na dodano vrednost ob vstopu Slovenije v Evropsko unijo, Ljubljana, 2003, str. 4.
8. mag. Damijan Špes, DDV PRIROČNIK 2007, komentar ZDDV-1 s praktičnimi primeri, Davčna hiša bilans d.o.o., XI. posebna ureditev, str. 263.
9. mag. Damijan Špes, DDV PRIROČNIK 2007, komentar ZDDV-1 s praktičnimi primeri, Davčna hiša bilans d.o.o., XI. posebna ureditev, str. 261.
10. Zalokar N., Prusnik M., Revija za računovodstvo in finance IKS 7/04, Zveza računovodij, finančnikov in revizorjev Slovenije, Ljubljana, junij 2004.
11. Zalokar N., Prusnik M., Prislán B., IKS, revija za računovodstvo in finance, št. 10-11/07, letnik XXXI, Zveza računovodij, finančnikov in revizorjev Slovenije, Ljubljana, December 2007.
12. Zveza računovodij, finančnikov in revizorjev Slovenije, Gradivo za posvetovanja, O predlaganih spremembah in dopolnitvah zakona o DDV ter o obračunih DDV v povezavi z nekaterimi prometi blaga in storitev v EU, Ljubljana, november 2005.

Internetni viri

1. <http://evropa.gov.si/slovenija-clanica/>; 03.07.2008
2. http://www.durs.gov.si/si/davki_predpisi_in_pojasnila/davek_na_dodano_vrednost_pojasnila/splosna_pojasnila_o_ddv/#c17025; 03.07.2008
3. http://www.europa.eu.int/comm/taxation_customs/vies/en/vieshome.htm; 03.07.2008
4. http://www.uradni-list.si/files/RS_-2007-052-02794-OB~P005-0000.PDF; 02.06.2008
5. http://www.uradni-list.si/priloge/RS_-2006-141-06170-OB~P010-0000.PDF; 11.12.2007
6. http://www.durs.gov.si/fileadmin/durs.gov.si/pageuploads/Davki-predpisi_in_pojasnila/Dohodnina/Obrazci-PRAVNE_OSEBE/109.pdf; 02.06.2008
7. http://www.durs.gov.si/fileadmin/durs.gov.si/pageuploads/Davki-predpisi_in_pojasnila/Dohodnina/Obrazci-PRAVNE_OSEBE/132.pdf; 23.7.2007
8. http://www.durs.gov.si/fileadmin/durs.gov.si/pageuploads/Davki-predpisi_in_pojasnila/Dohodnina/Obrazci-PRAVNE_OSEBE/134.pdf; 02.06.2008
9. http://www.superdavki.com/index.cfm?docid=3758&stran=1&cat=232&searchterm=spremembe,zddv,1.1.08&isci_niz=spremembe%20zddv%20po%201.1.08&poglavje=0&dod=01/01/2003&ddo=31/12/2008&poarhivu=1&poaktualno=1&ponaslovu=1&povsebini=1; 03.07.2008
10. http://www.uradni-list.si/files/RS_-2006-141-06170-OB~P011-0000.PDF; 11.12.2007
11. http://www.durs.gov.si/fileadmin/durs.gov.si/pageuploads/Davki-predpisi_in_pojasnila/Dohodnina/Obrazci-PRAVNE_OSEBE/110.pdf; 02.06.2008
12. http://www.zakonodaja.com/zakoni/vii/1/1/zddv_1/cleni/135.clen/135.clen; 03.07.2008
13. <http://www.ozs.si/obrtnik/prispevek.asp?IDpm=2918&ID=7837>; 03.07.2008
14. <http://www.sircelj-consulting.si/index.php?podrocje=davcnoSvetovanje&vsebina=uvozneDajatve&jezik=sl>; 01.08.2008
15. http://www.uradni-list.si/_pdf/2005/Ur/u2005108.pdf; 03.07.2008

Priloga 2: Prikaz obrazca - Priloge X: Obrazec DDV-O po 01.01.2008

Obrazec DDV-O

za obračun davka na dodano vrednost za obdobje _____

Firma / Ime in priimek _____

Sedež / Stalno prebivališče _____

S	I								
---	---	--	--	--	--	--	--	--	--

01 Identifikacijska številka za DDV

S	I								
---	---	--	--	--	--	--	--	--	--

02 Identifikacijska številka za DDV
zastopnika

I. Dobave blaga in storitev (vrednosti so brez DDV)

V EUR

Dobave blaga in storitev	11								
Dobave blaga v druge države članice EU	12								
Prodaja blaga na daljavo	13								
Montaža in instaliranje blaga v drugi državi članici	14								
Oproščene dobave brez pravice do odbitka DDV	15								

II. Obračunani DDV

po stopnji 20 %	21								
po stopnji 8,5 %	22								
od pridobitev blaga iz drugih držav članic EU po stopnji 20 %	23								
od pridobitev blaga iz drugih držav članic EU po stopnji 8,5 %	24								
na podlagi samoobdavčitve kot prejemnik blaga in storitev	25								
na podlagi samoobdavčitve od uvoza	26								

III. Nabave blaga in storitev (vrednosti so brez DDV)

Nabave blaga in storitev	31								
Pridobitve blaga iz drugih držav članic EU	32								
Oproščene nabave in pridobitve	33								
Nabavna vrednost nepremičnin	34								
Nabavna vrednost drugih osnovnih sredstev	35								

IV. Odbitek DDV

od nabav blaga in storitev, pridobitev iz drugih držav članic EU in od uvoza po stopnji 20 %	41								
od nabav blaga in storitev, pridobitev iz drugih držav članic EU in od uvoza po stopnji 8,5 %	42								
od pavšalnega nadomestila po stopnji 4 %	43								

Obveznost DDV	51								
Presežek DDV	52								

Izračunavam odbitni delež
(ustrezno prečrtaj)

03

NE

DA

Zahtevam vračilo presežkov
(ustrezno prečrtaj)

04

NE

DA

Potrjujem resničnost navedenih podatkov.

V / Na _____ Ime in priimek _____

Datum _____ Podpis _____

Vir: http://www.durs.gov.si/fileadmin/durs.gov.si/pageuploads/Davki-predpisi_in_pojasnila/Dohodnina/Obrazci-PRAVNE_OSEBE/109.pdf

Priloga 3: Prikaz obvestila o začetku uporabe posebne ureditve po plačani realizaciji

PODATKI O DAVČNEM ZAVEZANCU:

(firma / ime in priimek)

(podatki o sedežu: ulica, hišna številka, naselje, pošta)

Davčna številka: _____

Ime in priimek odgovorne osebe: _____

Davčna številka odgovorne osebe: _____

Podatki o povezanih osebah - naštej (firma in davčna številka)

OBVESTILO

o začetku uporabe posebne ureditve po plačani realizaciji

Podpisani davčni zavezanec obveščam pristojni davčni urad, da bom v skladu z določbami 131. do 137. člena Zakona o davku na dodano vrednost – ZDDV-1 (Uradni list RS, št. 117/06) pričel uporabljati posebno ureditev po plačani realizaciji v davčnem obdobju _____.

Izjavljam, da izpolnjujem pogoje, določene v 133. členu ZDDV-1, in sicer:

- ni verjetno da bom v naslednjih 12 mesecih skupaj s povezanimi osebami presegel 208.000 eurov obdavčenega prometa, brez DDV;
pred prehodom na posebno ureditev po plačani realizaciji nisem bil pravnomočno obsojen zaradi storitve kaznlivega dejanja ali bil kaznovan za hujši prekršek v zvezi z DDV;
- v svojem knjigovodstvu sem zagotovil izpolnjevanje pogojev za uporabo posebne ureditve po plačani realizaciji.

Kraj in datum: _____

(podpis davčnega zavezanca)

Vir: http://www.durs.gov.si/fileadmin/durs.gov.si/pageuploads/Davki-predpisi_in_pojasnila/Dohodnina/Obrazci-PRAVNE_OSEBE/132.pdf; 23.7.2007

Priloga 4: Prikaz obvestila o prenehanju uporabe posebne ureditve po plačani realizaciji

PODATKI O DAVČNEM ZAVEZANCU:

(firma / ime in priimek)

(podatki o sedežu: ulica, hišna številka, naselje, pošta)

Davčna številka: _____

Ime in priimek odgovorne osebe: _____

Davčna številka odgovorne osebe: _____

O B V E S T I L O o prenehanju uporabe posebne ureditve po plačani realizaciji

Podpisani davčni zavezanec obveščam pristojni davčni urad, da bom v skladu z določbami tretjega odstavka 134. člena Zakona o davku na dodano vrednost – ZDDV-1 (Uradni list RS, št. 117/06) prenehal uporabljati posebno ureditev po plačani realizaciji v davčnem obdobju _____.

Kraj in datum: _____

(podpis davčnega zavezanca)

Vir: http://www.durs.gov.si/fileadmin/durs.gov.si/pageuploads/Davki-predpisi_in_pojasnila/Dohodnina/Obrazci-PRAVNE_OSEBE/134.pdf; 02.06.2008

Priloga 5: Prikaz obrazca - Priloge XII: Priloga A k obrazcu DDV-O do 31.12.2007

PRILOGA XI: Priloga A k obrazcu DDV-O

Priloga A k obrazcu DDV-O za obdobje: _____

Ime in priimek _____

1 Identifikacijska številka za DDV _____

Sedež / Stalno prebivališče _____

2 Identifikacijska številka za DDV
zastopnika _____

I. Vrednosti so brez DDV

v eurih in centih

Obdavčene dobave	11		Obdavčene nabave	21	
------------------	----	--	------------------	----	--

II. Obračunani neplačani DDV po izdanih računih
v tekočem obdobju

Odbitek neplačanega DDV po prejetih računih
v tekočem obdobju

zavzemanjem za DDV 8,5%	31		v Sklopi 8,5%	41	
zavzemanjem za DDV 20%	32		v Sklopi 20%	42	
končnim potrošnikom 8,5%	33				
končnim potrošnikom 20%	34				

III. Obdavčene dobave po računih, izdanih v predhodnih
obdobjih, ki so plačani v tekočem obdobju
(vrednosti so brez DDV v eurih in centih)

Obdavčene nabave po računih, prejetih v predhodnih
obdobjih, za katere so plačila izvršena v tekočem obdobju
(vrednosti so brez DDV v eurih in centih)

Obdavčene dobave	11.a		Obdavčene nabave	21.a	
------------------	------	--	------------------	------	--

IV. Obračunani DDV po računih, izdanih v predhodnih obdobjih,
ki so plačani v tekočem obdobju

Odbitek DDV po računih, prejetih v predhodnih obdobjih,
za katere so plačila izvršena v tekočem obdobju

zavzemanjem za DDV 8,5%	31.a		v Sklopi 8,5%	41.a	
zavzemanjem za DDV 20%	32.a		v Sklopi 20%	42.a	
končnim potrošnikom 8,5%	33.a				
končnim potrošnikom 20%	34.a				

Poljuben neskladnost navedenih podatkov.

Vrsta _____

Podpis _____

Datum _____

Ime in priimek _____

Priloga A k obrazcu DDV-O

Vir: http://www.uradni-list.si/files/RS_-2006-141-06170-OB~P011-0000.PDF; 11.12.2007

Priloga 6: Prikaz obrazca - Priloge XII: Priloga A k obrazcu DDV-O po 01.01.2008

Priloga XI: Priloga A k obrazcu DDV-O

Priloga A k obrazcu DDV-O

za obdobje: _____

Firma / Ime in priimek _____

Sedež / Stalno prebivališče _____

S	I								
---	---	--	--	--	--	--	--	--	--

01 Identifikacijska številka za DDV

S	I								
---	---	--	--	--	--	--	--	--	--

02 Identifikacijska številka za DDV
zastopnika

I. Dobave po neplačanih računih, izdanih v tekočem obdobju

V EUR

Dobave blaga in storitev	11	<table><tr><td></td><td></td><td></td><td></td><td></td><td></td><td></td><td></td></tr></table>								
Obračunani neplačani DDV po stopnji 20 %	21	<table><tr><td></td><td></td><td></td><td></td><td></td><td></td><td></td><td></td></tr></table>								
Obračunani neplačani DDV po stopnji 8,5 %	22	<table><tr><td></td><td></td><td></td><td></td><td></td><td></td><td></td><td></td></tr></table>								

II. Dobave po računih, izdanih v predhodnih obdobjih, ki so plačani v tekočem obdobju

Dobave blaga in storitev	11.a	<table><tr><td></td><td></td><td></td><td></td><td></td><td></td><td></td><td></td></tr></table>								
Obračunani plačani DDV po stopnji 20 %	21.a	<table><tr><td></td><td></td><td></td><td></td><td></td><td></td><td></td><td></td></tr></table>								
Obračunani plačani DDV po stopnji 8,5 %	22.a	<table><tr><td></td><td></td><td></td><td></td><td></td><td></td><td></td><td></td></tr></table>								

III. Nabave po neplačanih računih, prejetih v tekočem obdobju

Nabave blaga in storitev	31	<table><tr><td></td><td></td><td></td><td></td><td></td><td></td><td></td><td></td></tr></table>								
Nabave nepremičnin	34	<table><tr><td></td><td></td><td></td><td></td><td></td><td></td><td></td><td></td></tr></table>								
Nabave drugih osnovnih sredstev	35	<table><tr><td></td><td></td><td></td><td></td><td></td><td></td><td></td><td></td></tr></table>								
Odbitek neplačanega DDV po stopnji 20 %	41	<table><tr><td></td><td></td><td></td><td></td><td></td><td></td><td></td><td></td></tr></table>								
Odbitek neplačanega DDV po stopnji 8,5 %	42	<table><tr><td></td><td></td><td></td><td></td><td></td><td></td><td></td><td></td></tr></table>								

IV. Nabave po računih, prejetih v predhodnih obdobjih, za katere so plačila izvršena v tekočem obdobju

Nabave blaga in storitev	31.a	<table><tr><td></td><td></td><td></td><td></td><td></td><td></td><td></td><td></td></tr></table>								
Nabave nepremičnin	34.a	<table><tr><td></td><td></td><td></td><td></td><td></td><td></td><td></td><td></td></tr></table>								
Nabave drugih osnovnih sredstev	35.a	<table><tr><td></td><td></td><td></td><td></td><td></td><td></td><td></td><td></td></tr></table>								
Odbitek plačanega DDV po stopnji 20 %	41.a	<table><tr><td></td><td></td><td></td><td></td><td></td><td></td><td></td><td></td></tr></table>								
Odbitek plačanega DDV po stopnji 8,5 %	42.a	<table><tr><td></td><td></td><td></td><td></td><td></td><td></td><td></td><td></td></tr></table>								

Potrjujem resničnost navedenih podatkov.

V / Na _____ Ime in priimek _____

Datum _____ Podpis _____

Vir: http://www.durs.gov.si/fileadmin/durs.gov.si/pageuploads/Davki-predpisi_in_pojasnila/Dohodnina/Obrazci-PRAVNE_OSEBE/110.pdf; 02.06.2008

Podjetje: X

Naslov, poštna številka, pošta: XY, 2000 Maribor

Davčna številka: SI12345678

KNJIGA IZDANIH RAČUNOV

Leto: 2007

Datum: 01.07.2007

do

31.07.2007

	LISTINA				OPROŠČEN	IN	DRUG	PROMET	OBDAVČEN				PROMET			
Zap. številka/tip dokumenta	Številka Datum knjiž.	KUPEC		Vrednost z DDV	Oproščen promet brez pravice do odbitka vstopnega DDV	Izvoz blaga	Oproščen in drug promet s pravico do odbitka vstopnega DDV		DAVČNIM	ZAVEZANCEM	KONČNIM	POTROŠNIKOM				
		Firma/ime ter sedež	Davčna številka						Po stopnji 8,5%	Po stopnji 20%	Po stopnji 8,5%	Po stopnji 20%				
				Osnova	Osnova	Osnova	Osnova									
1	3	5	6	7	8	9	10		11	13	15	17				
2	4								12	14	16	18				
1 31.8.2007	151 5.7.2007			623,69						519,74 103,95						
2 31.8.2007	152 5.7.2007			325,49						271,24 54,25						
3 31.8.2007	153 5.7.2007			28,79						23,99 4,80						
4 31.8.2007	154 13.7.2007			237,86						198,21 39,64						
5 31.8.2007	155 17.7.2007			805,71						671,42 134,28						
6 31.8.2007	156 17.7.2007			788,68						657,24 131,45						
7 31.8.2007	157 17.7.2007			788,68						657,24 131,45						
8 31.8.2007	158 17.7.2007			175,26						146,05 29,21						

9 31.8.2007	159 18.7.2007			62,59					52,16 10,43		
10 31.8.2007	160 18.7.2007			145,22					121,01 24,20		
11 31.8.2007	161 19.7.2007			620,93					517,44 103,49		
12 31.8.2007	162 19.7.2007			40,06					33,38 6,68		
13 31.8.2007	163 26.7.2007			187,78					156,48 31,30		
14 31.8.2007	164 26.7.2007			325,49					271,24 54,25		
15 31.8.2007	165 26.7.2007			142,71					118,93 23,79		
16 31.8.2007	166 27.7.2007			254,13					211,78 42,36		
17 31.8.2007	167 27.7.2007			647,22					539,35 107,87		
18 31.8.2007	168 27.7.2007			57,84					48,20 9,64		
SKUPAJ				6.258,14					5.215,11 1.043,02		

Priloga 7: Knjiga izdanih računov, obračun davka na dodano vrednost po fakturiranju

Podjetje: X
 Naslov, poštna številka, pošta: XY, 2000 Maribor
 Davčna številka: SI12345678

KNJIGA PREJETIH RAČUNOV

Leto: 2007 Datum: 01.07.2007 do 31.07.2007

Zap. štev.	Datum		LISTINA				Skupni znesek vstopnega DDV, ki se sme odbijati	Znesek vstopnega DDV, ki se ne sme odbijati	ZNESEK K VSTOPNEGA DDV, KI SE SME ODBITI				
			Dobavitelj		Vrednost z DDV	Oproščene nabave			Od nabav na domačem trgu	Nabave od davčnih zavezancev, ki nimajo sedeža v Sloveniji		Pavšalno nadomestilo	
	Firma/ime ter sedež	Davčna številka								Osnova	Znesek DDV	Osnova	Znesek 4%
			Knjiženja	Številka									
									Prejem listine				
1	2 3	4 5	6	7	8	9	10	11	12 13	14	15 16	17	18
1	25.8.2007 3.7.2007	30.6.2007				8,96							
2	25.8.2007 3.7.2007	1.7.2007			105,66		17,61		17,61				
3	25.8.2007 3.7.2007	30.6.2007			1,59		0,26		0,26				
4	25.8.2007 3.7.2007	30.6.2007			212,97		35,49		35,49				
5	25.8.2007 3.7.2007	30.6.2007			17,28		1,35		1,35				
6	25.8.2007 4.7.2007	3.7.2007				486,84							
7	25.8.2007 4.7.2007	3.7.2007				150,92							

8	25.8.2007 4.7.2007	3.7.2007			481,03			80,17					
9	25.8.2007 4.7.2007	4.7.2007			48,86			8,14					
10	25.8.2007 5.7.2007	4.7.2007				97,84							
11	25.8.2007 5.7.2007	4.7.2007			114,80		19,13		19,13				
12	25.8.2007 6.7.2007	6.7.2007			10,46		1,74		1,74				
13	25.8.2007 7.7.2007	6.7.2007			110,53		18,42		18,42				
14	25.8.2007 8.7.2007	8.7.2007			49,21			8,20					
15	25.8.2007 10.7.2007	9.7.2007			19,88		3,31		3,31				
16	25.8.2007 10.7.2007	7.7.2007			121,11		20,18		20,18				
17	25.8.2007 10.7.2007	12.7.2007				2,28							
18	25.8.2007 12.7.2007	11.7.2007			24,72		4,12		4,12				
19	25.8.2007 12.7.2007	11.7.2007			78,42		13,07		13,07				
20	25.8.2007 13.7.2007	12.7.2007			50,38		8,40		8,40				
21	25.8.2007 13.7.2007	12.7.2007			91,84		15,31		15,31				
22	25.8.2007 14.7.2007	14.7.2007			54,16		9,03		9,03				
23	25.8.2007 17.7.2007	14.7.2007			29,02		4,84		4,84				
24	25.8.2007 17.7.2007	14.7.2007				73,38							
25	25.8.2007 18.7.2007	17.7.2007			44,89		7,19		7,19				
26	25.8.2007 19.7.2007	18.7.2007			13,52		2,25		2,25				

27	25.8.2007 19.7.2007	18.7.2007			79,12		13,19		13,19				
28	25.8.2007 20.7.2007	19.7.2007			336,20		56,03		56,03				
29	25.8.2007 20.7.2007	19.7.2007			219,70		36,62		36,62				
30	25.8.2007 21.7.2007	20.7.2007			82,62		13,77		13,77				
31	25.8.2007 21.7.2007	20.7.2007			75,11		12,52		12,52				
32	25.8.2007 21.7.2007	20.7.2007			37,81		6,30		6,30				
33	25.8.2007 24.7.2007	21.7.2007			175,79		29,30		29,30				
34	25.8.2007 27.7.2007	27.7.2007			22,35		3,73		3,73				
35	25.8.2007 28.7.2007	27.7.2007			15,02		2,50		2,50				
36	25.8.2007 28.7.2007	27.7.2007			133,37		22,23		22,23				
37	25.8.2007 28.7.2007	27.7.2007			55,07		9,18		9,18				
38	25.8.2007 31.7.2007	31.7.2007			0,61		0,10		0,10				
SKUPAJ					2.913,12	820,22	387,18	96,52	4,67 382,52				

Priloga 8: Knjiga prejetih računov, obračun davka na dodano vrednost po fakturiranju

Obrazec DDV-O
za obračun davka na dodano vrednost
za obdobje: julij 2007

ID za DDV: SI12345678

I. Vrednosti so brez DDV

Obdovčen promet	11	5.215
Izvoz blaga	12	0
Oproščen in drug promet s pravico do odbitka vstop. DDV	13	0
Oproščen promet brez pravice do odbitka vstop. DDV	14	0
Promet po 5.,6. in 9. členu ZDDV	15	0
Dobave blaga znotraj Skupnosti	16	0
Druge dobave blaga znotraj Skupnosti	17	0

V EUR (brez stotinov)

Obdavčene nabave	21	2.526
Uvoz	22	0
Oproščene nabave in pridobitve	23	820
Nabavna vrednost nepremičnin	24	0
Nabavna vrednost drugih osnovnih sredstev	25	0
Pridobitev blaga znotraj Skupnosti	26	0
Tristranske pridobitve blaga znotraj Skupnosti	27	0

II. Obračunani DDV

Od dobav blaga in stor. in od pridobitev blaga znotraj Skupnosti

Zavezancem za DDV 8,5%	31	0
Zavezancem za DDV 20%	32	1.043
Končnim potrošnikom 8,5%	33	0
Končnim potrošnikom 20 %	34	0
Prejemnikom blaga in storitev kot plačnikom DDV	35	0
Od odobritev blaga znotraj Skupnosti 8,5 %	36	0
Od pridobitev blaga znotraj Skupnosti 20 %	37	0
Obveznost DDV za davčno obdobje	51	655
Plačilo DDV	71	655

Vstopni DDV

Od nabav blaga in stor. in od pridobitev blaga znotraj Skupnosti

V Sloveniji 8,5%	41	5
V Sloveniji 20%	42	383
Pri uvozu 8,5%	43	0
Pri uvozu 20%	44	0
Pavšalno nadomestilo 4%	45	0
Prejemniki blaga in storitev kot plačniki DDV	46	0
Od pridobitev blaga znotraj Skupnosti 8,5%	47	0
Od pridobitev blaga znotraj Skupnosti 20%	48	0
Presežek DDV v davčnem obdobju	52	0
Prenos iz preteklega obdobja	61	0
Vračilo DDV	72	0

Priloga 9: Obrazec DDV-O, mesečni obračun davka na dodano vrednost po fakturiranju

Podjetje: X

Naslov, poštna številka, pošta: XY, 2000 Maribor

Davčna številka: SI12345678

KNJIGA IZDANIH RAČUNOV

Leto: 2007

Datum: 01.07.2007

do 31.07.2007

	LISTINA				OPROŠČEN		IN DRUG	PROMET	OBDAVČEN		PROMET	
Zap. številka/tip dokumenta Datum knjiž.	Številka Datum plačila	KUPEC		Vrednost z DDV	Oproščen promet brez pravice do odbitka vstopnega DDV	Izvoz blaga	Oprščen in drug promet s pravico do odbitka vstopnega DDV	DAVČNIM	ZAVEZANCEM	KONČNIM	POTROŠNIKOM	
		Firma /ime	ter sedež					Davčna številka	Po stopnji 8,5%	Po stopnji 20%	Po stopnji 8,5%	Po stopnji 20%
									Osnova	Osnova	Osnova	Osnova
									Znesek DDV	Znesek DDV	Znesek DDV	Znesek DDV
1	3	5	6	7	8	9	10	11	13	15	17	
2	4							12	14	16	18	
1 31.8.2007	151 5.7.2007			623,69					519,74 103,95			
2 31.8.2007	152 20.7.2007			325,49					271,24 54,25			
3 31.8.2007	153 20.7.2007			28,79					23,99 4,80			
4 31.8.2007	154 21.7.2007			237,86					198,21 39,64			
5 31.8.2007	155 25.7.2007			805,71					671,42 134,28			
6 31.8.2007	156 17.7.2007			788,68					657,24 131,45			
7 31.8.2007	157 17.7.2007			788,68					657,24 131,45			
8 31.8.2007	158 25.7.2007			175,26					146,05 29,21			

9 3.7.2007	141 12.7.2007			2.666,50					2.222,08 444,42		
10 3.7.2007	142 6.7.2007			373,56					311,30 62,26		
11 31.8.2007	161 19.7.2007			620,93					517,44 103,49		
12 31.8.2007	162 19.7.2007			40,06					33,38 6,68		
13 3.7.2007	143 4.7.2007			275,41					229,51 45,90		
14 3.7.2007	144 19.7.2007			75,11					62,59 12,52		
15 3.7.2007	145 20.7.2007			187,78					156,48 31,30		
16 3.7.2007	146 11.7.2007			236,60					197,17 39,43		
17 31.8.2007	167 27.7.2007			647,22					539,35 107,87		
18 3.7.2007	147 12.7.2007			53,83					44,86 8,97		
19 3.7.2007	150 7.7.2007			200,30					166,92 33,38		
20 30.6.2007	131 13.7.2007			55,08					45,90 9,18		
SKUPAJ				9.206,56					7.672,13 1.534,43		

Priloga 10: Knjiga izdanih računov, obračun davka na dodano vrednost po plačani realizaciji

Podjetje: X

Naslov, poštna številka, pošta: XY, 2000 Maribor

Davčna številka: SI12345678

KNJIGA

PREJETIH

RAČUNOV

Leto: 2007

Datum: 01.07.2007

do 31.07.2007

Zap. štev.	Datum		LISTINA			Skupni znesek vstopnega DDV, ki se sme odbijati	Znesek vstopnega DDV, ki se ne sme odbijati	ZNESEK VSTOPNEGA DDV, KI SE SME ODBITI					
			Dobavitelj		Vrednost z DDV			Oproščene nabave	Od nabav na domačem trgu	Nabave od davčnih zavezancev, ki nimajo sedeža v Sloveniji		Pavšalno nadomestilo	
	Firma/ime ter sedež	Davčna številka								Osnova	Znesek DDV	Osnova	Znesek 4%
			Prejem listine	Datum	8,50% 20%			8,50% 20%					
1	2 3	4 5	6	7	8	9	10	11	12 13	14	15 16	17	18
1	25.8.2007 3.7.2007	30.6.2007				8,96							
2	28.7.2007 9.6.2007	9.6.2007			57,53		9,59		9,59				
3	25.8.2007 3.7.2007	30.6.2007			1,59		0,26		0,26				
4	28.7.2007 5.6.2007	2.6.2007			79,41	1,75	13,24		13,24				
5	28.7.2007 16.6.2007	15.6.2007			5,61		0,93		0,93				
6	25.8.2007 4.7.2007	3.7.2007			481,03			80,17					

7	25.8.2007 4.7.2007	4.7.2007			48,86			8,14					
8	30.5.2007 6.4.2007	5.4.2007			450,68		75,11		75,11				
9	25.8.2007 6.7.2007	6.7.2007			10,46		1,74		1,74				
10	25.8.2007 7.7.2007	6.7.2007			110,53		18,42		18,42				
11	25.8.2007 8.7.2007	8.7.2007			49,21			8,20					
12	30.6.2007 17.5.2007	16.5.2007			35,21		5,87		5,87				
13	28.2.2007 26.1.2007	25.1.2007			102,17		17,03		17,03				
14	25.8.2007 10.7.2007	12.7.2007				2,28							
15	30.9.2007 1.8.2007	31.7.2007			298,94	0,82	49,82		49,82				
16	25.8.2007 14.7.2007	14.7.2007			54,16		9,03		9,03				
17	25.8.2007 27.7.2007	27.7.2007			22,35		3,73		3,73				
18	25.8.2007 31.7.2007	31.7.2007			0,61		0,10		0,10				
SKUPAJ					1.810,09	13,80	204,87	96,52	0,00 204,87				

Priloga 11: Knjiga prejetih računov, obračun davka na dodano vrednost po plačani realizaciji

Priloga A k obrazcu DDV-O
za obdobje: julij 2007

ID za DDV: SI12345678

I. Vrednosti so brez DDV

EUR (brez centov)

Obdavčene dobave 11 980

Obdavčene nabave 21 1.779

II. Obračunani neplačani DDV po izdanih računih v tekočem mesecu

Odbitek neplačanega DDV po prejetih računih v tekočem obdobju

zavezancem za DDV 8,5% 31 0

v Sloveniji 8,5% 41 1

zavezancem za DDV 20% 32 196

v Sloveniji 20% 42 353

končnim potrošnikom 8,5% 33 0

končnim potrošnikom 20% 34 0

III. Obdavčene dobave po računih, izdanih v predhodnih obdobjih, ki so plačani v tekočem obdobju

Obdavčene nabave po računih, prejetih v predhodnih obdobjih, za katere so plačila izvršena v tekočem obdobju

Obdavčene dobave 11.a 3.437

Obdavčene nabave 21.a 858

IV. Obračunani DDV po računih, izdanih v predhodnih obdobjih, ki so plačani v tekočem obdobju

Odbitek DDV po računih, prejetih v predhodnih obdobjih, za katere so plačila izvršena v tekočem obdobju

Zavezancem za DDV 8,5% 31.a 0

V Sloveniji 8,5% 41.a 0

Zavezancem za DDV 20% 32.a 687

V Sloveniji 20% 42.a 172

Končnim potrošnikom 8,5% 33.a 0

Končnim potrošnikom 20 % 34.a 0

Priloga 12: Priloga A k mesečnemu obračunu davka na dodano vrednost po plačani realizaciji

Obrazec DDV-O
za obračun davka na dodano
vrednost
za obdobje: julij 2007

ID za DDV: SI12345678

I. Vrednosti so brez DDV

Obdovčen promet	11	7.672
Izvoz blaga	12	0
Oproščen in drug promet s pravico do odbitka vstop. DDV	13	0
Oproščen promet brez pravice do odbitka vstop. DDV	14	0
Promet po 5.,6. in 9. členu ZDDV	15	0
Dobave blaga znotraj Skupnosti	16	0
Druge dobave blaga znotraj Skupnosti	17	0

V SIT (brez stotinov)

Obdavčene nabave	21	1.509
Uvoz	22	0
Oproščene nabave in pridobitve	23	14
Nabavna vrednost nepremičnin	24	0
Nabavna vrednost drugih osnovnih sredstev	25	0
Pridobitev blaga znotraj Skupnosti	26	0
Tristranske pridobitve blaga znotraj Skupnosti	27	0

II. Obračunani DDV

Od dobav blaga in stor. in od pridobitev blaga znotraj Skupnosti

Zavezancem za DDV 8,5%	31	0
Zavezancem za DDV 20%	32	1.534
Končnim potrošnikom 8,5%	33	0
Končnim potrošnikom 20 %	34	0
Prejemnikom blaga in storitev kot plačnikom DDV	35	0
Od odobritev blaga znotraj Skupnosti 8,5 %	36	0
Od pridobitev blaga znotraj Skupnosti 20 %	37	0
Obveznost DDV za davčno obdobje	51	1.330

Vstopni DDV

Od nabav blaga in stor. in od pridobitev blaga znotraj Skupnosti

V Sloveniji 8,5%	41	0
V Sloveniji 20%	42	205
Pri uvozu 8,5%	43	0
Pri uvozu 20%	44	0
Pavšalno nadomestilo 4%	45	0
Prejemniki blaga in storitev kot plačniki DDV	46	0
Od pridobitev blaga znotraj Skupnosti 8,5%	47	0
Od pridobitev blaga znotraj Skupnosti 20%	48	0
Presežek DDV v davčnem obdobju	52	0
Prenos iz preteklega obdobja	61	0
Vračilo DDV	72	0

Plačilo DDV	71	1.330
-------------	----	-------

Priloga 13: Obrazec DDV-O; mesečni obračun davka na dodano vrednost po plačani realizaciji